1. Ouverture de la séance publique

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen, Här Ausseminister?

M. Jean Asselborn, *Ministre des Affaires étrangères et européennes.*- Dat schéngt net de Fall ze sinn, Här President.

(Hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Dat ass dann net de Fall. Dann huelen ech Kenntnis do dervun. A mir ginn dann direkt zum éischte Punkt vun eisem Ordre du jour, dat ass de Projet de loi 6779 iwwert den internationalen an temporäre Schutz vu Leit. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. An d'Wuert huet elo direkt de Rapporteur, den honorabelen Här Marc Angel.

2. 6779 - Projet de loi

1. relative à la protection internationale et à la protection temporaire;

2. modifiant

- la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat,

- la loi modifiée du 29 août 2008 sur la libre circulation des personnes et l'immigration,

- la loi du 28 mai 2009 concernant le Centre de rétention;

3. abrogeant la loi modifiée du 5 mai 2006 relative au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

M. Marc Angel *(LSAP), rapporteur.*- Merci, Här President, fir d'Wuert. Här Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, den 19. Februar vun dësem Joer huet de Minister fir Immigratioun, de Jean Asselborn, dëse Projet de loi hei déposéiert. An e Mount méi spéit, den 20. Mäerz, hate mer eng gemeinsam Sitzung mat der Familljekommissioun an der aussepolitescher Kommissioun, well jo och d'Madamm Cahen, d'Familljeministesch an d'Integratiounsministesch, de Projet de loi iwwert den Accueil virgeluecht huet. Mir hunn déi also zesumme virgestallt kritt an enger Kommissiounssitzung den 20. Mäerz.

D'Regierung huet, wat de Projet de loi iwwert d'Prozeduren ubelaangt, den 18. Mee nach en Amendement nogereecht. De Statsrot huet säin Avis de 17. Juli ginn. An et sinn och eng Rei Avise vun Organisatiounen erakomm, déi e speziellen Interessi un dësem Projet de loi hunn. An dat waren: de Collectif des réfugiés de 7. Juli an den 2. Oktober; d'Commission consultative des droits de l'Homme den 13. Juli an den 22. Oktober; d'Commission nationale pour la protection des données den 19. Oktober , an den UNHCR, den Haut-Commissariat des Nations Unies pour les Réfugiés, de 6. November.

D'Chamberskommissioun huet sech an insgesamt néng Sëtzunge mam Projet de loi befaasst. Den 2. Oktober hate mer nees eng gemeinsam Kommissiounssitzung mat der Familljekommissioun, fir d'Vertrieder vum Lëtzebuerger Flüchtlingsrot ze empfänken an hinnen nozelauschteren a mat hinnen ze diskutéieren.

No enger detailléierter Analys vum Projet de loi huet d'Kommissioun an hirer Sëtzung vum 20. Oktober eng Rei Amendementer proposéiert. An de Statsrot huet déi Amendementer dunn och de 24. November aviséiert. A mir konnte se d'lescht Woch, den 2. Dezember, an der aussepolitescher Kommissioun analyséieren. A schliisslech hat ech d'Éier, de leschte Méindeg de Rapport do virzestellen.

Loosst mech direkt am Ufank soen: Et geet bei dësem Projet de loi ëm d'Ëmsetzung vun der EU-Direktiv iwwert d'Asylprozedur. A mir sinn och domat a Verspéidung. D'Frist ass den 20. Juli ofgelaf. Déi eenzeg Méiglechkeet fir d'Kommissioun, fir dësen Délai zumindest anzehalen, wier gewiescht…, nodeems mer, dat wëll ech hei ënnersträichen, ganz laang op d'Avise gewaart hunn, an ech wollt awer op déi Avise waarden an ech wollt dee Projet hei net iwwert de Knéi briechen. Et ass e wichtege Projet. An ech hu fonnt, dass et wichteg ass, dass mer eis déi néideg Zäit huelen, fir och déi verschidden Aspekter vun der Asylprozedur genau ze kucken a se och mat de Leit vum Terrain ze diskutéieren.

Ierech zu deenen eenzelne Punkte kommen, iwwert déi mer an der Kommissioun méi laang geschwat hunn, wëll ech Iech de Projet ganz kuerz résuméieren an och an de Kontext setzen. Wéi scho gesot setze mer mat dësem Projet d'Direktiv 2013/32/UE iwwert d'Asylprozedur ëm. Dat gemeinsamt Asylrecht an der EU gëtt vun engem Paquet, vun engem Pak vun Direktiven a Reglementer definéiert. Et geet hei also nëmmen ëm en Deelaspekt vum Asylrecht, dee mer haut hei ëmsetzen. An deem Pak war d'Direktiv Qualifikatioun, op Däitsch d'Anerkennungsrichtlinie, wou d'Kritären definéiert gi sinn, wéi een een, deen eng Protektioun zegutt huet, unerkennt, déi hu mer hei 2013, mengen ech, mat enger enorm grousser Unanimitéit ugeholl an déi ass jo och nach ëmmer Partie intégrante vun dësem Gesetz.

An deen aneren Deel vun deem Paquet ass, wéi gesot, d'Direktiv Accueil, déi mer jo d'nächst Woch hei wäerte mat der Madamm Cahen zesummen diskutéieren.

Also, ech hunn dat Gesetz och vum Accueil erwäänt aus zwee Grënn: De Projet de loi, dee mer haut hunn, hänkt och deelweis mat deem aneren zesummen, well mat deem Gesetz vun haut abrogéiere mer e Règlement grand-ducal vum 8. Juni 2012 iwwert d'Aide sociale fir d'Demandeurs de protection internationale. D'Dispositiounen aus deem Reglement fanne sech zum Deel an deem Projet de loi hei erëm, dee mer, wéi gesot, d'nächst Woch hei stëmmen. An dofir ass et wichteg, dass déi zwee Gesetzer zesummen a Kraaft trieden. Se gi mat enger Woch Ënnerscheed gestëmmt, mä si wäerten zesummen a Kraaft trieden. An, ech mengen, dat ass wichteg.

Deen anere Grond, firwat ech d'Direktiv Accueil hei kuerz erwänen, ass de Fait, dass eenzel Dispositiounen aus der Direktiv an dësem Projet de loi och ëmgesat ginn. D'Regierung huet décidéiert, d'Asylgesetz vun 2006 ze abrogéieren an duerch en neien Text ze ersetzen am Intérêt vun enger besserer Visibilitéit. Ech widderhuelen, dass ganz vill iwwerholl ginn ass vum Text vun 2006, mä e ganz neit Gesetz ass besser ze liesen, wéi wa mer ganz vill Modifikatiounen dra maachen.

Wéi gesot, ganz Deeler sinn iwwerholl ginn. Et geet an dësem Gesetzesprojet also souwuel ëm den Accès zur Asylprozedur, ëm d'Garantien, déi en Demandeur an der Prozedur kritt, d'Regelen iwwert d'Interviewen, déi mat den Demandeure gefouert ginn. Et geet och ëm d'Aide judiciaire, op déi Demandeure kënnen zréckgräifen, an et geet och ëm d'Recevabilitéit vun den Demanden. Et geet des Weideren och ëm de Konzept vun de Pays sûrs, an dat am Kontext verbonne mat der Procédure accélérée, an et geet ëm d'Rétentioun.

Generell kann ee feststellen, dass dëse Projet de loi Verbesserunge mat sech bréngt, well eenzel Garantië fir d'Asylbewerber verbessert ginn a virun allem eng Rei vun Aspekter preziséiert ginn. Esou gëtt zum Beispill d'Dauer vun der Procédure administrative am Prinzip op sechs Méint begrenzt. Ënner bestëmmte Bedéngunge kann dësen Délai verlängert ginn an däerf awer op kee Fall méi wéi 21 Méint daueren.

Da gëtt d'Formatioun vum Personal, dat d'Demanden traitéiert, am Gesetz verankert. Et gëtt och preziséiert, wéi d'Demandeuren, déi besonnesch Hëllef brauchen, zum Beispill well se en Handicap hunn oder well se traumatiséiert sinn, am Ufank vun der Prozedur identifizéiert musse ginn an och ënnerstëtzt ginn. Dat gëllt zum Beispill och fir den Examen médical, fir d'Affer vu Folter ze identifizéieren. Méi Preziséioun gëtt et och zum Ëmgang mat Mineuren a virun allem mat de Mineurs non accompagnés.

Trotz alle Fortschrëtter muss een awer soen, dass de Kontext, an deem déi Direktiv vun 2013 ausgeschafft gouf, net dee war, dee mer haut kennen. Et wäert dofir wuel net déi leschte Kéier sinn, dass mer hei an der Chamber mam Thema Asyl ons beschäftege wäerten, well dee ganze Paquet Asile vun der EU awer nach Schwaachstellen huet, déi aktuell jo och ganz offensichtlech sinn.

Och wann dat elo d'Asylprozedur u sech manner betrëfft, iwwert déi mer haut diskutéieren, esou muss ee sech dach bewosst sinn, dass et hei ëm en Harmoniséierungsprozess an Europa geet, deen nach net ofgeschloss ass. Dofir ass et ëmsou méi wichteg, dass zumindest all Länner déi Bestëmmungen, déi virleien, ouni grouss Ofweichungen iwwerhuelen.

D'Chamberskommissioun huet dofir d'Approche vun der Regierung fir eng quasi Eentzu-eent-Ëmsetzung vun der Direktiv respektéiert. Grad am aktuelle Kontext muss ee sech iwwerdeem bewosst sinn, dass eng gemeinsam Asylpolitik de Corollaire vum Ofschafe vun de Bannegrenzen am Schengen-Raum ass. En Iwwerbléck iwwert d'Evolutioun vun der gemeinsamer EU-Asylpolitik fannt Der wierklech méi detailléiert a mengem schrëftleche Rapport.

Wat den Detail vum Projet de loi ugeet, esou hu sech souwuel de Statsrot wéi och aner Akteuren an hiren Avise virun allem op eenzel Artikele bezunn a wéineg allgemeng Remarquë gemaach, soudass ech e puer Elementer vun dësen hei wëll ervirsträichen.

Als Éischt emol zu der Aart, wéi eng Demande fir eng Protection internationale gestallt gëtt. Hei definéiert d'Direktiv, an also och d'Gesetz, dräi Etappen: d'Presentatioun vun der Demande; den Enregistrement, dee jee no Situatioun dräi oder sechs Deeg kann huelen an am Fall vun engem Afflux massif op zéng Deeg kann ausgedeent ginn; a schliisslech déi schrëftlech Introduktioun vun der Demande.

De Statsrot an de Collectif réfugiés weisen drop hin, dass de Réfugié sech innerhalb vun där Zäit an enger onsécherer juristescher Situatioun befanne kéint. Mä de Statsrot ënnersträicht awer och, dass dat exakt esou aus der Direktiv iwwerholl ass.

D'Chamberskommissioun proposéiert, dës Bestëmmungen och genausou bäizebehalen, well se den Demandeurs am Fong elo scho vun Ufank u gewësse Rechter gëtt, vum Moment u vun der Presentatioun vun der Demande.

E ganz positive Punkt an deem neie Gesetz ass d'Formatioun fir d'Mataarbechter vum Ministère. De Collectif des réfugiés hat och gefrot, fir dass d'Iwwersetzer och an dës Formatioun matagebonne ginn. Engersäits ass dat vun der Direktiv net virgesinn an anerersäits gëtt den Entretien am Ministère vu forméierte Leit gehalen, soudass et de Kommissiounsmemberen - ons - net néideg geschéngt huet, d'Iwwersetzer an déiselwecht Formatioun ze schécken. Vu dass de Ministère mat den Iwwersetzer eng Konventioun ofschléisst, déi ënner anerem en Deontologiecode an eng Clause de confidentialité enthält, ass d'Qualitéit vun der Aarbecht vun dëse Leit och kontrolléiert.

De Projet de loi geet ausserdeem méi genau op d'Situatioun vun de Mineuren an. An hei goufen dräi verschidden Aspekter an der Kommissioun diskutéiert. Zum Enge goung et ëm d'Mineurs non accompagnés, déi mat dësem Projet de loi en Administrateur ad hoc zur Säit gestallt kréien.

Dëse Begrëff huet verschiddenen Avisen no fir e bësse Konfusioun gesuergt. Et handelt sech hei ëm en Affekot, deen dem Jugendlechen zur Säit gestallt gëtt, fir him bei der Prozedur ze hëllefen. Dat bedeit awer net, dass de Mineur net och en Tuteur ka kréien, deen him hëlleft, Saachen ze regelen, déi näischt mat der Asylprozedur ze dinn hunn, just an dësem Gesetz steet näischt iwwert den Tuteur vu Mineuren dran, mä, wéi gesot, dat ass awer de Fall. Jiddwer Mineur huet och e Recht op en Tuteur.

Eng aner Demande, déi un d'Kommissioun gestallt gouf, war et, fir Mannerjäreger, och déi, déi mat hiren Elteren hei sinn, generell an der Asylprozedur ze héieren. D'Kommissioun huet där Demande net noginn, well den Droit commun gesäit vir, dass entspriechend dem Intérêt supérieur de l'enfant Mannerjäreger ëmmer geméiert kënne ginn, an dat gëllt och fir Mannerjäreger an der Asylprozedur.

Et wier eiser Meenung no awer net am Intérêt vun de Kanner, fir si systematesch separat vun hiren Elteren ze befroen, wa si zum Beispill missten Aussoe maachen iwwert d'Grënn, firwat si aus hirem Heemechtsland fortgaange sinn. Et misst een och bei esou enger Bestëmmung souwisou als Éischt klären, ob dës Kanner déi néideg Maturitéit fir esou en Interview hätten. An et wëllt ee jo och net d'Kanner géint d'Elteren ausspillen a soen: Mir interviewen d'Kanner, fir ze kontrolléieren, ob d'Elteren d'Wourecht gesot hunn. Dofir si mer deene Fuerderungen net nogaangen, d'Kanner och eenzel ze interviewen.

Beim drëtte Punkt, deen déi Mannerjäreg betrëfft, geet et ëm déi Dispositioun aus dem Artikel 22. An dësen Artikel gesäit vir, dass d'Rétentioun vu Mineurs non accompagnés ënner exzeptionelle Bedéngunge méiglech ass, wann et keng besser Léisung gëtt, an dass dës Mesure esou kuerz wéi méiglech soll sinn. Ech hu gesot „Rétention" - net „an de Centre de rétention aspären".

Hei hunn d'Avisen zum Deel insistéiert, fir d'Rétentioun vun de Mineurë ganz ze verbidden. De Statsrot hat proposéiert, den Délai, wärend deem Mineurs non accompagnés a Rétentioun gesat kënne ginn, op 72 Stonnen ze begrenzen. Hei krut d'Kommissioun eng Rei Explikatiounen, déi se iwwerzeegt hunn, fir beim initialen Text ze bleiwen. An dësem Text steet, dass Mannerjäreger, an ech zitéieren, „à titre de mesure de dernier ressort" kënnen a Rétentioun gesat ginn. Bei Mineurs non accompagnés kann dat just ganz exzeptionell geschéien. An déi Plaz, wou se hikommen, muss appropriéiert sinn an den Intérêt supérieur de l'enfant muss berücksichtegt ginn.

Dat bedeit also net, dass si automatesch an de Centre de rétention kommen, och wann hei am Gesetz den Term „Rétention" benotzt gëtt. Dat kann och e Placement an engem Foyer oder an enger Struktur sinn, déi kannergëeegent ass. Déi Dispositioun hei baut am Fong vir, falls et an Zukunft eng spezialiséiert Struktur fir Jugendlecher gëtt.

Et geet och hei net ëm Mannerjäreger, déi déboutéiert wären, mä et geet ëm Fäll, wou e Mineur non accompagné hei eng Demande op Asyl gestallt huet an et kënnt dann eraus, dass seng Eltere schonn an engem aneren EU-Memberstat eng Demande lafen hunn. Da gëtt dee Mineur am Kader vun Dublin III un dat Land iwwerstallt a mat senger Famill zesummebruecht. Mir sinn also an dësem Kader an engem Prozess, deen een den Dublin-Transfert nennt.

Den Artikel 22, deen eng Rei Bestëmmungen zur Rétentioun am Kader vun der Asylprozedur enthält, huet och nach eng aner Diskussioun ugestouss. Ënner anerem ass virgesinn, dass muss gekuckt ginn, ob net Alternativen zur Rétentioun méiglech sinn, déi manner Aschränkunge fir de Betraffene mat sech bréngen. Esou kann et duergoen, dass e Betraffene säi Pass muss ofginn oder sech regelméisseg bei den Autoritéite muss mellen. Et kann och eng finanziell Garantie hannerluecht ginn, fir d'Fluchtgefor ze reduzéieren.

Méiglech ass no dëse Bestëmmungen awer och eng Assignation à domicile, déi eventuell verbonnen ass mat enger Surveillance électronique, dat heescht mat der Verflichtung, fir en elektronesche Bracelet ze droen. De Statsrot hat hei Bedenken, well am Text festgehale gëtt, dass déi technesch Gestioun vun esou engem System an de Contrôle à distance un eng Personne de droit privé kéint iwwerdroe ginn.

De Statsrot war der Meenung, dass dat e staarken Agrëff an d'Privatliewe wier an dass zumindest de Contrôle ausschliisslech vu staatlechen Autoritéiten däerft gemaach ginn. D'Kommissiounsmemberen hu sech erkläre gelooss, dass bei esou engem System net all Bewegung vum Betraffenen iwwerwaacht gëtt, mä dass just en Alarm ausgeléist gëtt, wann déi Persoun e virdefinéierte Perimeter iwwerschreit. Den Agrëff an d'Privatliewen ass domadder manner grouss wéi beim Placement an e Centre de rétention.

E weidere Sujet war den Dateschutz. Am initialen Text war en Artikel dozou virgesinn. De Statsrot hat recommandéiert, fir deen Artikel ze sträichen, well dat allgemengt Gesetz vum 2. August 2002 iwwert de Schutz vu perséinlechen Donnéeë genuch Garantië gëtt, déi och am Fall vun der Asylprozedur selbstverständlech gräifen. Déi national Kommissioun fir den Dateschutz war och grondsätzlech mat där Approche d'accord. Dat schreift se och ganz am Ufank vun hirem Avis. Se huet awer eng Rei Bedenken an hirem Avis zum Ausdrock bruecht, déi no Explikatioune vum Ministère awer konnten aus der Welt geschafft ginn. D'Kommissioun proposéiert deemno, den Artikel 80 aus dem initialen Text ze sträichen.

Ech muss hei, well ech elo Artikel 80 gesot hunn, eng Preziséioun ginn an dem Fernand Kartheiser Merci soen, hien huet mech op e klenge Feeler opmierksam gemaach, deen ech a mengem schrëftleche Rapport hunn, wou ech eng Referenz op den Artikel 80 maachen, mä well mer jo den ursprénglechen Artikel 80 gestrach hunn, hunn ech mech do bei enger Numerotatioun géiert. Dat ass a mengem Rapport. Dat ass net am Gesetz. Ech wollt mech dofir beim Fernand Kartheiser bedanken a mech entschëllege bei Iech fir déi kleng Erreur matérielle a mengem Rapport.

Kritesch gouf an der Kommissioun och diskutéiert iwwert d'Notioun vun de Pays sûrs am Kader vun der Procédure accélérée. Dozou muss ee kloer soen, dass och an enger Procédure accélérée den Demandeur individuell gelauschtert gëtt an dass säin Dossier gewëssenhaft gepréift gëtt. Et ass also net esou, dass een d'office ofgewise ka ginn, wann een aus engem sougenannte séchere Land kënnt. Et gëtt duerchaus berücksichtegt, dass all eenzel Persoun ka verfollegt ginn an all Land, an dofir gëtt déi Prozedur och ganz gewëssenhaft duerchgeféiert.

Gläichzäiteg sollen awer d'Prozedure méi schnell kënnen duerchgeféiert ginn, wann et schnell ersichtlech ass, dass den Demandeur d'Kritären net erfëllt fir eng Protection internationale. Den Demandeur kann ëmmer nach e Recours maache géint d'Décisioun, fir eng Procédure accélérée ze lancéieren. Allerdéngs gëtt hei schnell décidéiert, ob dës Décisioun gerechtfertegt war oder net.

No engem Échange mam Justizminister huet d'Kommissioun zu dësem Punkt en Amende-

ment virgeschloen, fir verschidde Recoursen ze bündelen an e Recours en réformation virzegesinn, wou bis elo e Recours en annulation virgesi war. E Juge unique décidéiert dann am Prinzip innerhalb vun engem Mount doriwwer, ob d'Procédure accélérée zu Recht ugewant gëtt oder net.

Här President, ech wollt nach op een Amendement agoen, mä dat huet am Fong näischt mat der Transpositioun vun der Direktiv ze dinn. Dat ass den Artikel 89, wou eng gewësse Regulariséierung ass. Ech géif dat dann huelen, wann ech herno nach eng Kéier als LSAP-Spriecher op d'Tribün kommen.

Op jidde Fall hunn ech elo déi Haaptpunkte vu mengem Rapport, mengen ech, presentéiert, esou wéi mer en an der Kommissioun diskutéiert hunn. Ech soen lech op jidde Fall emol scho Merci fir d'Nolauschteren hei fir mäin éischten Deel an ech wäert herno och nach eng Kéier op deen Amendement 89 zréckkommen, wat, mengen ech, wichteg ass, an dann nach e puer Bemierkungen am Numm vun der LSAP maachen - wann Der domadder averstane sidd, Här President.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Selbstverständlech. An déi zwou an eng hallef Minutten, déi Der iwwerzunn hutt, déi gitt Der mer dann herno erëm.

(Hilarité)

M. Marc Angel *(LSAP), rapporteur.-* Déi kritt Der ganz gär. Villmools Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci, Här Rapporteur. An d'Wuert huet direkt den éischten ageschriwwene Riedner, den Här Marc Spautz.

Discussion générale

M. Marc Spautz *(CSV).-* Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Projet 6779, dee mir haut behandelen, ass, wéi de Marc Angel et scho virdru gesot huet, den 19. Februar déposéiert ginn.

Dëse Projet muss ee ganz enk zesumme kucke mam Projet 6775 vum Familljen- an Integratiounsministère, deen awer net an der aussepolitescher Kommissioun, mä deen an der Familljekommissioun behandelt gëtt. Déi zwee Projete baséieren op zwee internationalen Texter. Dat eent ass d'Resolutioun 428 vun 1950 bei der UNO, wat d'Basis ass. Dat anert sinn Direktiven, déi am Europaparlament 2013 oder respektiv vum Rot vun de Ministeren ugeholl gi sinn.

Dass mir doriwwer schwätzen, haut den 10. Dezember, wou den Dag vun den internationale Mënscherechter ass, woufir den Här President jo och eng Käerz do stoen huet, mengen ech, huet eng gewësse Symbolik, huet e gewëssene Symbolcharakter, well et war den 10. Dezember 1948, wou déi éischte Kéier vun de Mënscherechter an der internationaler Konventioun geschwat ginn ass.

Et ass wichteg, dass, wa mer iwwer Flüchtlingen an iwwer Asyl schwätzen, mer och do vun de Mënscherechter schwätzen. An ech denken do ganz besonnesch un déi barbaresch Terrorregimmer, déi et gëtt an Deeler vum Irak, vu Syrien, wou Communautéite systematesch ënnerdréckt ginn, wou déi Leit attackéiert ginn als Zivilisten, wou se versklaavt ginn a wou se och regelméisseg a Massenhiriichtungen higeriicht ginn.

Mä och a villen aneren Deeler vun der Welt gëllen d'Mënscherechter näischt. A wann haut 60 Millioune Mënsche weltwäit op der Flucht sinn - esou vill wéi ni virdrun -, huet dat och eng Ursaach. An eng vun deenen Haaptursaachen dervun ass, dass keng Mënscherechter op deene Plazen agehale ginn.

Ech wëll dofir ganz besonnesch de Mataarbechter vun den Administratiounen an och all deene ville Fräiwëllege Merci soen, déi sech dagan an dagaus derfir asetzen, fir dass d'Mënscherechter méi héich gehale ginn, an déi sech och dagan an dagaus derfir asetzen, fir och an eiser ziviliséierter Gesellschaft op all déi Problemer vun de Mënscherechter an och vun der Ënnerdréckung vun deene Leit hinzeweisen.

Mir haten als CSV scho virun der Vakanz e Sechs-Punkte-Flüchtlingsplang presentéiert. D'Flüchtlingsfroen hu sech awer geännert iwwert de Summer, well et muss ee jo éierlechkeetshallwer zouginn, dass mir déi lescht zwee dräi Joer méi dermat beschäftegt waren, wat mat de griichesche Finanze géif geschéien, wéi mat der Problematik vum Asyl a mat der Problematik vun der Integratioun a vun der Immigratioun, mä dass do d'Finanze méi am Mëttelpunkt stounge wéi déi humanitär Hëllefen.

Mä mir haten, wéi gesot, eis virum Summer och schonn eng Kéier dermat beschäftegt a mir hu gesot, dass et wichteg wier, verschidde Straffungen a verschidde Clarificatiounen ze maachen. Mir hu gesot, dass et wichteg wier…, et si jo net nëmmen déi zwee Ministeren zoustänneg, déi haut de Mëtten eis mat hirer Präsenz beéieren, mä et si jo nach aner Ministeren an der Regierung, déi mat zoustänneg si fir d'Flüchtlingen. Et sinn der zwar dräi vun de Ministeren hei, mä deen een huet näischt direkt mam Projet vun de Flüchtlingen ze dinn.

Mä bei deenen zwee Projeten, dat sinn d'Madamm Familljeministesch an den Här Ausseminister, mä do sinn och nach anerer, déi agräifen, wéi zum Beispill den Éducatiounsminister, dee sech och muss iwwert d'Schoul matabannen. Et geet ëm de Logement, wou et wichteg ass, dass mer d'Méiglechkeet fannen, Ënnerkunften ze fannen. Et geet ëm den Aarbechtsminister, wou et wichteg ass, wéi et weidergeet duerno mat der Aarbechtserlaabnis. Wann en Demandeur ka bleiwen an e wëllt schaffe goen, dann ass et den Aarbechtsminister, deen do matgeruff gëtt. Et ass de Gesondheetsminister, dee sech matabréngt an d'Dispositioune vu verschiddenen Dispositiounen an deenen zwee Gesetzer.

An do gesäit een, wéi verdeelt déi eenzel Kompetenzen an der Regierung sinn. An dofir hu mer eis d'Fro gestallt, ob et net besser wier, dass ee géif kucken, dass een déi Responsabilitéite géif bündele vun alleguerten deenen, déi all Dag, dagan an dagaus, mat de Flüchtlingen ze dinn hunn.

Firwat soen ech dat? Bei Kolleegen, déi d'Chance hunn, an deenen zwou Kommissiounen ze sinn, ass heiansdo d'Äntwert komm: „Ah neen, déi Fro ass net an dëser Kommissioun, mä déi ass an där anerer Kommissioun ze behandelen. Dofir sinn ech net zoustänneg, dofir ass mäi Kolleeg zoustänneg." An dat wier och an deene Punkte méi einfach, wann alles, wat d'Flüchtlingen ubelaangt, an enger Kompetenz wier.

Ech sinn och der Meenung, dass dann d'Ressourcen net géife verluer goen, wann een do géif probéieren, alleguerten déi Kompetenze vun der Immigratioun a vun der Integratioun ënner een Hutt ze kréien. Et géif och dozou bäidroen, fir d'Prozeduren ze beschleunegen. Och wann an deem Projet virgesinn ass, dat no sechs Méint fäerdeg ze hunn, esou wësse mer awer och - och haut sti schonn Délaien do -, dass et oft ganz schwiereg ass an dass ganz vill Dossieren do leien, an dat schonn zanter Joren, wou Leit op eng Äntwert waarden. Et kéint een och dat alles beschleunegen. An d'Beschleunegung vun der Prozedur géif sécherlech eis alleguerten hëllefen, mä virun allem géif et all deene Leit hëllefen, déi drop waarden, wéi et mat hirer Demande weidergeet a wéi hir Demande berücksichtegt gëtt.

Et kéint een och eng aner Diskussioun féieren iwwert d'Personal. Ech wëll awer soen, dass mir et gutt fannen als CSV, dass Personalopstockunge virgesi sinn, fir elo déi Aarbecht nach besser kënnen ze maachen. Mir stellen eis just d'Fro, ob et der net nach méi misste sinn, wéi déi, déi an deene jeeweilege Gesetzer virgesi sinn, well mer der Meenung sinn, dass do d'Prioritéit muss sinn, well déi Leit hunn eng aussergewéinlech Aarbecht ze maachen, an och déi Leit, déi am Fall sinn, eis Asylanten an eis Flüchtlingen, hunn och eng aussergewéinlech Betreiung a verschiddene Situatioune verdéngt.

Et geet och ëm d'Ënnerbréngung. An ech mengen, do ass vu Regierungssäit aus villes ënnerholl ginn, an et muss een och de Gemenge Merci soen, déi drop zougaange sinn an déi Proposen an déi Diskussioune mat der Regierung gefouert hunn, fir och do kënne Leit opzehuelen an nach méi Leit opzehuele wéi virdrun. Mä et weess een awer och, dass do Konfliktpotenzial ass an dass do och Leit gebraucht ginn um Terrain, déi dat maachen. An dofir soll een och deene Leit, déi sech alleguerten ëm déi Strukture bekëmmeren, vun dëser Plaz aus e grousse Merci soen!

An da geet et och ëm d'Integratioun an d'Aarbechtswelt, well et och do wichteg ass, dass déi Leit net iergendwou sëtzen, dass hinnen de Plaffong op de Kapp fält. Well wann s de net weess, wat s de mat denger Zäit méchs, da kënns de heiansdo op komesch Iddien. A wann s de deng Zäit sënnvoll kanns gebrauchen, ass dat eppes ganz aneschters. An, ech mengen, et heescht jo net ëmsoss: „Arbeit verleiht Würde." Dofir ass et wichteg, dass mer och deene Leit, déi an där Situatioun sinn, dass se hir Heemecht hu misse verloossen, well et do net méi liewenswäert ass a well do Krich an Honger herrschen, mussen entgéintkommen.

An da wëll ech soen, et däerf een och net vergiessen, dass ganz vill, net alleguerten, mä ganz vill vun deene Flüchtlingen och psychesch Belaaschtungen hunn. An och do ass et wichteg an och d'Aarbecht kann dozou bäidroen, fir dat Selbstwäertgefill kënnen ze steigeren.

D'Flüchtlingsthematik huet an Europa eng Brisanz. D'Flüchtlingsthematik kann net eleng an engem Land geléist ginn. Lëtzebuerg oder och eis Nopeschlänner eleng kënnen de Problem net léisen. Et ass wichteg, international zesummenzeschaffen. An dat geet just, wa mer dat an Europa ugefaange maachen, mä mir däerfen awer och déi aner Länner an der Weltgemeinschaft net aus der Verantwortung erausloossen.

Kee kann d'Flüchtlingskris eleng, national léisen. A mir hunn hei an der Chamber den 13. Oktober schonn eng Kéier eng Diskussioun gehat iwwert d'Flüchtlingskris. An do sinn déi eenzel Riedner souwuel op den internationale wéi och op den europäesche Kontext agaangen. Et ass do wichteg, grad hei zu Lëtzebuerg, och drun ze erënneren, dass och mir Lëtzebuerger eng Zäitche frou waren, dass mer als Flüchtlingen a Länner konnten opgeholl ginn an dass eis Grousselteren oder Urgrousseltere sech nach kënne ganz gutt dorun erënneren, wéi dat deemools war.

An ech mengen, dass et dofir och wichteg ass, dass mer hei zu Lëtzebuerg de Leit och d'Gefill ginn, dass all Flüchtling an Asylant, dee viru Sträit an Honger muss fortlafen, hei zu Lëtzebuerg d'Méiglechkeet muss hunn, en Antrag ze stellen, an e kann hei och zu Lëtzebuerg wëllkomm geheescht ginn.

Mir kréien awer déi Flüchtlingskris nëmmen an de Grëff, wa mer d'Ursaache bekämpfen, dat heescht besonnesch de Biergerkrich a Syrien anzedämmen. Dat kann d'Europäesch Unioun awer net eleng. Do ass et och wichteg, dass mer eng Zesummenaarbecht hu mat der Weltgemeinschaft. An do ass et och wichteg, dass mer dat fäerdegbréngen, souwuel an Europa, mä och mat deene Leit, déi net an der Europäescher Unioun sinn, wéi Russland, awer och déi europäesch Länner, well et wichteg ass, dass mer eng Ursaachebekämpfung maachen.

Genausou wichteg ass et, dass mer déi Millenniumsziler, déi festgehale gi sinn, déi 0,7% vum nationale Räichtum an d'Kooperatiounsaarbecht ze investéieren, dass dat och gemaach gëtt. Mir hunn eis viru 15 Joer déi Ziler ginn. Mir als Lëtzebuerger kënnen do roueg haart jäizen, well mir se erreecht hunn, mä do sinn awer nach vill Länner, déi dat net fäerdegbruecht hunn. An dat ass och eng vun den Ursaachen, dass 60 Millioune Leit op der Flucht sinn.

Dozou gehéiert och de Kampf géint de Klimawandel, wou jo de Moment zu Paräis d'Käpp zesummegestreckt ginn, wou et och do wichteg ass, fir deene Leit ze hëllefen, well och vill Flüchtlingen an Asylanten, déi ënnerwee sinn, kommen, well et net méi méiglech ass an hirer Regioun, dass se genuch hunn, fir ze räissen a fir ze bäissen. An dofir musse mer och am europäesche Kader der Sozialpolitik gerecht ginn, an et ass och wichteg, e soziaalt Europa ze hunn an och eng Solidaritéit spillen ze loossen innerhalb der Europäescher Unioun, awer och mat deenen anere Länner, wou de Moment déi Schwieregkeete sinn.

An dofir gëllt et, deen ofgemaachte Verdeelungsschlëssel vun den europäesche Memberstaten ze applizéieren. An et ass scho verwonnerlech, wa jo verschidden europäesch Länner Lëtzebuerg, net eis, mä den Europäesche Geriichtshaff, domat befaassen, dass si net averstane si mat deenen Décisiounen, déi do geholl gi sinn am Intérêt vun de Flüchtlingen.

D'Europäesch Unioun ass gefuerdert, d'Behandlung vun de Flüchtlingen an d'Asylprozedure besser openeen ofzestëmmen. Mir mussen an Europa verhënneren, dass Flüchtlinge verschidden europäesch State virzéien, well si do zum Beispill Geldleeschtunge kréien an an anere Staten awer nëmme Saachleeschtungen.

Am Gesetz 6779 leie besonnesch d'Avise vir, an de Marc Angel huet et virdru gesot, vum Flüchtlingskollektiv a vum UNHCR, wou een och do muss wëssen, dass déi Organisatiounen a verschidde Punkten der Regierung félicitéiere fir de Projet, awer och a verschidde Punkte kritesch mat den Dispositiounen an den Ëmsetzungen hei zu Lëtzebuerg ëmginn.

Wat eis awer gewonnert huet, dat ass, dass bei kengem vun deenen zwee Projeten Avise virleie vun de Chambres professionnelles. A kengem vun deenen zwee Projete sinn d'Beruffschambere vum Salariat a vum Patronat ëm hir Meenung gefrot ginn. Woubäi mir awer fannen, dass et wichteg ass, an enger Thematik wéi d'Flüchtlingen, dass och d'Sozialpartner, déi sech jo an deene Beruffschamberen erëmfannen, zu där Thematik gelauschtert gi wieren an dass och d'Beruffschamberen dozou hätte kënnen hir Avisen ofginn.

An dat ass eppes, wat mer bedaueren. Well déi Beruffskummeren, déi hätten zu deene Punkte jo awer och verschiddenes ze soen a verschiddenes matzeschwätzen. Well mir schwätze jo ënner anerem och iwwer Diplomer, mir schwätzen iwwer Formatioun, déi d'Flüchtlinge solle kréien, mir schwätze vu Formatioun, déi d'Betreier an d'Mataarbechter vun de Verwaltunge solle kréien. A gläichzäiteg soe mer, dass déi Leit och musse kompatibel si mam Aarbechtsmaart.

An dofir mengen ech, dass déi Beruffschambere jo awer och deen néidegen Know-how hunn. An dat ass jo ausser Fro gestallt, well d'Lëtzebuerger Regierung huet jo fir en Deel vun hiren Aufgaben, wat den Aarbechtsmaart ubelaangt, mat de Beruffschambere Konventiounen ënnerschriwwen. Esou ass et dach verwonnerlech, dass mer keen Avis hu vun deene Beruffschamberen, well d'Beruffschamberen, eisen Informatiounen no, zu kengem vun deenen zwee Projeten ëm hiren Avis gefrot gi sinn, obwuel si bei deene jeeweilege Projete munches ze soen hätten.

Wat de Projet 6775 ubelaangt, esou wäert meng Kolleegin, d'Martine, d'nächst Woch dorop agoen. Ech wëll awer soen, dass ech et awer och komesch fonnt hunn - an de Marc Angel huet et virdru gesot, dass déi zwee Gesetzer ganz no matenee verbonne sinn -, firwat mer et net fäerdegbréngen, an engem Dag, an engem Mëtteg iwwert déi zwee Gesetzer zesummen ze schwätzen.

A wann zum Gesetzesprojet, deen haut virläit, an der Kommissioun eng dynamesch Aarbecht gemaach ginn ass mat ville Sitzungen, a wou och d'Avise vum Statsrot berücksichtegt gi sinn a wou och iwwert d'Avise vum Statsrot vill diskutéiert ginn ass, esou sinn ech - an duerfir wéilt ech och dem Marc Angel, souwuel als President vun der Kommissioun wéi och als Rapporteur, villmools Merci soen, och wa mer net an alle Punkten enger Meenung sinn - awer der Meenung, dass konstruktiv a strukturéiert diskutéiert ginn ass iwwert de Projet vun haut de Mëtteg.

Wou ech dofir och bedaueren, dass bei deem anere Projet haut de Mëtteg emol eng Opposition formelle vum Statsrot an der Chamberskommissioun behandelt ginn ass a gläichzäiteg e Rapport ugeholl ginn ass, an dee soll nächsten Donneschdeg gestëmmt ginn. Do muss ech op alle Fall soen, Dir Dammen an Dir Hären, léif Frënn, dat ass awer net eppes, wat ech als strukturéiert empfannen! An esou wéi de Marc Angel et virdru gesot huet, et däerf een näischt iwwert de Knéi briechen, et muss een déi Objektioune vun deene Leit, déi en Avis ofginn, och berücksichtegen. Do kann ech just soen: Félicitatioune fir déi Leit vun dësem Projet!

Mä bei deem anere Projet ass dat awer net de Fall. Elo läit dann do e Rapport vir, dee mer nächsten Donneschdeg solle stëmmen, fir d'Délaien anzehalen. An ech mengen, dass dat net gutt ass an dass dat net déi richteg Aart a Weis ass, well de Sujet ze wichteg ass, fir einfach ze soen, mir loossen déi Opposition-formellen dann op der Säit, fir dass mer de Projet awer duerchkréien, mä dass mer eis vläicht hätten éischter a méi intensiv mat deene Punkte beschäftegen!

Dir Dammen an Dir Hären, en anere Sträitpunkt ass deen, an de Marc wäert herno drop agoen, duerch d'Sträiche vum Artikel 80 war et virgesinn, virdrun den Artikel 82, haut ass et den Artikel 81, wou mer dervu schwätzen, dass Leit kënne legaliséiert ginn, wa se Kanner hunn, déi op d'mannst véier Joer hei zu Lëtzebuerg an d'Schoul gaange sinn.

Dat ass en Amendement, deen och scho vun der fréierer Regierung diskutéiert ginn ass a wou et och drëm gaangen ass, scho bei der fréierer Regierung, dass mer deen Amendement géifen op de Wee schécken. An ech wëll och drun erënneren, mir hunn och schonn déi Diskussiounen heibanne gefouert 2005, wou et gaangen ass ëm de Prinzip vun der Unitéit vun der Famill an nach méi ënnerstrach den Intérêt supérieur de l'enfant, esou wéi jo haut och am Avis vum Conseil d'État ënnerstrach gëtt.

Mä et huet awer eppes geännert säit 2013: Säit 2013 ass d'Flüchtlingswell vläicht e bësse méi grouss, wéi se virdru war. An d'Flüchtlingswell ass vill méi akut, wéi dat nach 2013 de Fall war, respektiv 2005, obwuel mer do och schonn eng Kéier eng ganz héich erreecht hunn. An dofir wéilt ech nach eng Kéier dorop zréckkommen.

Ech hunn et schonn hei gesot, ech hunn et och an den zoustännege Kommissioune gesot, ob mir net missten derzou kommen, dass mer eng Legaliséierung maache vun all deene Leit, net nëmme vun deenen, wou d'Kanner säit véier Joer hei an d'Schoul ginn, mä vun all deene Leit, déi scho säit Joren drop waarden, dass se eng Äntwert kréien, déi scho säit Joren hei am Land sinn an net wëssen, wéi et mat hinne virugeet. Wou Leit d'Schoul scho verlooss

hunn, wou d'Kanner schonn d'Schoul verlooss hunn, wou d'Elteren och hei enger Beschäftegung noginn, déi eng méi legal, déi aner manner legal, wou een och déi Diskussioun däerf féieren. A jiddwereen heibannen huet Leit am Bekanntekrees an am Familljekrees, déi emol ugeruff ginn: So, do ass e Problem. Kënne mer do näischt maachen?

An dofir war eis Propos, fir ze soen, mir hätten et besser fonnt, wa mer bei dëser Geleeënheet de Compteur op null gesat hätten. Mir hätten de Compteur op null gesat a mir hätten och domadder ville Leit d'Méiglechkeet ginn, offiziell hei am Land ze bleiwen, wa se schonn x Joren an der Prozedur gewiescht wieren. An dann hätte se domadder d'Méiglechkeet gehat, hei zu Lëtzebuerg opgeholl ze ginn. Dat wier humanitär an eisen Ae richteg gewiescht an dat wier eng couragéiert Décisioun gewiescht, fir dat ze maachen, fir och fir déi Leit, déi schonn eng gewëssen Zäit hei sinn, dat kënnen ze legaliséieren.

Well mir wësse jo ganz genau, an déi lescht Chiffere vum Ministère, déi leie jo vir, dass de Moment déi zwee Länner mat deene meeschte Flüchtlingen net méi déi sinn, wéi mer se - net mir, mä wou op verschidde Plaze vun de Wirtschaftsflüchtlinge geschwat gëtt -, mä déi zwee, wou déi meeschten hierkommen, si Syrien an Irak.

Mä mir hunn awer och nach där anerer drop, déi plazeweis an och deelweis hei zu Lëtzebuerg als sécher Länner agestuuft ginn, mä wou déi Leit awer scho säit fënnef, sechs, siwe Joer op eng Äntwert waarden. An ech wëll do kengem e Reproche maachen. Well dat ass dat, wat mer vun de Prozeduren hunn. A mir sinn der Meenung, dass et wichteg ass, dass een déi géif legaliséieren an deenen och domadder d'Méiglechkeet ginn, hei am Land ze bleiwen.

Dat sinn déi Punkten, wou mir net kënne mat deem averstane sinn, wat am Projet vun der Regierung ass. Mir soe Jo zu der Direktiv, esou wéi se 2013 virgeschloe ginn ass, mä mir vermëssen am Gesetz och do d'Méiglechkeet, dass mer déi Leit géife legaliséieren, an dat iwwert dat eraus vun deene véier Joer hei an der Schoul ze sinn.

An dofir, Dir Dammen an Dir Hären, kënne mir dësem Projet de loi d'Zoustëmmung net ginn. Mir stëmmen awer net dergéint, well mer soen, dass dat e falscht Signal wier. Mä mir sinn der Meenung, dass et wichteg ass, dass d'Leit géife legaliséiert ginn, wa se esou vill Joren hei am Land sinn. Dat wier humanitär an dat wier och d'Léisung, verschidde Leit d'Méiglechkeet ze ginn, och hei ze bleiwen. A si wéissten dann definitiv, wat mat hirer Zukunft an der Zukunft vun hire Kanner geschitt!

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Här Spautz. An d'Wuert huet elo de Marc Angel, fir d'Zweet.

M. Marc Angel *(LSAP)*.- Här President, Merci fir d'Wuert. Ech wollt nach e puer Wuert als LSAP-Riedner dozou soen. Ech wéilt awer direkt dem Här Spautz soen, et si vill Leit... Wéi wann hei all Mënsch op eng Äntwert géif waarden. Et gëtt eng ganz Rei vu Leit, déi déboutéiert sinn, déi hunn Äntwerte kritt, déi hunn och all Recoursë schonn ausgeschëpft. An et ass net esou, wéi wann do Leit keng Äntwert kritt hätten. Dofir wäert ech a menger Interventioun herno och nach iwwert d'Retoure schwätzen.

Här President, léif Vertrieder aus der Regierung, Dir Dammen an Dir Hären, et huet eis als LSAP och gefreet, wéi mer d'Avise vun der Zivilgesellschaft, besonnesch vum Flüchtlingsrot gelies hunn, dass se begréisst hunn, dass se am Virfeld beim Ausschaffe vun dësem Gesetzesprojet an och deem anere Gesetzesprojet vun der Madamm Cahen, dass se do ganz mat agebonne sinn. Ech mengen, dat ass positiv, wann een esou eppes als Éischt liest an engem Avis. Natierlech sinn an den Avisen och nach kritesch Punkten ugeschwat ginn an en Deel vun deene Froen hu mer jo an de Propositioune vum Statsrot mat iwwerholl an ons Texter.

Ech hunn, wéi gesot, vill a mengem Rapport iwwert déi legal Basis geschwat. Ech wéilt e puer Saache soen, wéi déi Asylprozedur hei zu Lëtzebuerg och an der Praxis ëmgesat gëtt. Ech wéilt betounen, dass hei bis elo vun allen Akteuren um Terrain grouss Efforte gemaach goufen, fir dass dës Prozedur engersäits human an anerersäits och schnell virugeet.

All Demande fir Asyl gouf och weiderhin eenzel gekuckt. Déi Leit ginn individuell gehéiert an net opgrond vun enger pauschaler Aschätzung als Réfugié unerkannt oder ofgeleent, esou wéi dat am Moment eng Zäit an Däitschland de Fall war mat de Syrer. Dat ass e wichtege Prinzip, deen och am Kader vun engem méi staarken Afflux, wéi mer en de Moment hunn, muss gëllen!

Et ass ons bis elo gelongen, dass deen éischten Deel vun der Procédure administrative an deene meeschte Fäll net ze laang dauert. D'Regierung huet deemno och décidéiert, deen neien Délai - dee Prinzip, deen an der Direktiv steet, vun de sechs Méint - direkt an d'Gesetz ze schreiwen. D'Direktiv huet opgelooss, dass een dat zu engem spéideren Zäitpunkt kéint maachen. Mir begréissen et, dass mer dat direkt am Gesetz hunn!

Fir dass mer an Zukunft och e gudden Accueil a räsonabel Délaie kënne fir dës Prozedur garantéieren, muss een deene betraffene Servicer natierlech zousätzlech Moyene ginn. Dofir begréisse mer och, dass an dësem Joer 2015, wann ech richteg informéiert sinn, 14 nei Leit an der Direction de l'Immigration agestallt gi sinn an dass der fir d'nächst Joer och nach eng Rei derbäikommen. Wann ech mech an den Zuele geiert hunn, kann de Minister déi da riichtbéien.

D'Formatioun vun deene Leit, déi am direkte Kontakt mat de Flüchtlinge sinn, respektiv déi dës Demanden traitéieren, ass enorm wichteg. An dofir begréisse mer, dass dee Volet an dësem Gesetz ganz fest verankert ass.

Doriwwer eraus muss ee sech awer och d'Moyene ginn an deene Mataarbechter déi néideg Ënnerstëtzung ginn, wa se mat schwieregen a belaaschtende Situatioune konfrontéiert sinn. All Dag Interviewen ze maache mat Leit, déi sech existenziell an enger ganz prekärer Situatioun befannen, schéngt mer eng Aarbecht ze sinn, där een net onbedéngt 40 Joer laang bis zur Pensioun kann nogoen. Et soll do, menger Meenung no, eng gewësse Flexibilitéit ginn, wann deen een oder deen anere vun hinne wëllt emol en interne Changement maachen.

Positiv un deem neie Gesetz ass awer och, dass doranner verschidden Elementer preziséiert ginn, déi wuel an der Praxis elo scho berücksichtegt goufen, mä iwwert d'Direktiv vun 2013 elo an der ganzer EU d'selwecht behandelt ginn. Ech denken dobäi besonnesch un den Ëmgang mat de Leit, déi besonnesch vulnérabel sinn an am Kader vun där Prozedur eng speziell Ënnerstëtzung brauchen. Wat och gutt ass, an ech hunn et am Rapport erklärt, ass dee méi prezisen Ëmgang, wat all déi Mesurë ronderëm déi Mannerjäreg sinn.

Verännerunge gëtt et awer och elo bei der Procédure accélérée. Ech wëll dat net widderhuelen. Mä och dat ass gutt an doduerch ginn och Capacitéiten um Tribunal administratif fräigesat, fir aner Dossieren da méi schnell ze traitéieren.

Mir sollen awer Leit, déi de Statut net kréien, net encouragéieren, fir mat laangwierege Recoursen de Moment vum Retour iwwer Méint, wann net iwwer Joren erauszeschiben. Déi enorm opwendeg Asylprozedure maachen nëmme Sënn, wann déi Leit, déi d'Konditiounen net erfëllen, och kënnen an hir Heemechtslänner zréckgeschéckt ginn.

Zu enger kredibeler Asylpolitik, Dir Dammen an Dir Hären, gehéiert deemno och eng konsequent Politik vum Retour, mat natierlech humane Kritären. Mir hunn dat oft schonn an der Kommissioun diskutéiert. Dobäi ass et och ganz kloer, dass de Retour volontaire dem Retour forcé virzezéien ass. Am Joer 2014 waren ëmmerhin 488 vu 641 Retoure volontaire. Am Joer 2015, bis elo Enn November, hate mer zu Lëtzebuerg 664 Retouren, an zum Gléck eng grouss Majoritéit dovunner Retours volontaires 532, zu Retours forcés 132.

Mir mussen och dofir beim Retour forcé konsequent bleiwen. Well et kann net sinn, dass déi, déi fräiwëlleg ginn, herno déi Domm sinn, an déi, déi sech weigeren, belount ginn, andeems se awer kënne bleiwen.

Den Här Spautz huet den Amendement ugeschwat, deen d'Regierung den 18. Mee erabruecht huet an, mengen ech, wat d'LSAP begréisst. Et ass dat, wou mer déi Ausnam maachen, wou Leit kënne bleiwen, wa se Kanner hunn, mannerjäreg Kanner hunn, déi zënter mindestens véier Joer hei zu Lëtzebuerg an ons Schoule ginn, déi sech hei integréiert hunn. Dat ass eng speziell Situatioun. Dat ass och gutt esou an dat begréisse mer och esou!

Et ass och esou, dass déi Eltere musse kënne fir hir Famill opkommen, dass se net vu Sozialhëllef liewen, dass se schaffe ginn. An dat ass eng gutt Saach. An dat Ganzt bezitt sech och op Groussjäreger, déi och hei hir... déi 21 Joer al sinn an déi, wéi se hir Demande gestallt hunn, ënner 21 Joer waren - entschëllegt! -, an déi och véier Joer Schoul hei gemaach hunn an déi och fir sech selwer kënnen opkommen. An ech mengen, dat ass eng gutt Saach, dass déi Leit da kënne bleiwen.

Ob eng Politik vum fräiwëllege Retour sech ëmsetze léisst, hänkt natierlech och dovunner of, wou en déboutéierten Demandeur hierkënnt an ob säin Heemechtsland en erëm zréck wëllt huelen. Een, dee weess, dass een net zréckgeschéckt ka ginn, huet och kee Grond, fir engem Retour volontaire zouzestëmmen. Mir brauchen dofir och verstäerkten Efforten am Beräich vun der Politique de réadmission. D'LSAP kuckt déi Iddi ganz interesséiert, déi um europäesche Plang elo diskutéiert gëtt am Kader vun der Europäescher Kommissioun, d'Iddi vun engem Büro von de Retouren.

Och d'Sécuriséierung vun den Aussegrenze vun der EU kann nëmmen um EU-Niveau geléist ginn. A mir ënnerstëtzen dofir all Efforten, fir dass dat esou effikass wéi méiglech gemaach ka ginn.

Wéi vill aner Aspekter vum Asylrecht, kënne mer am Fall vun der Réadmissioun nëmme gemeinsam um Niveau vun der EU Fortschrëtter erzilen. Mä dat gëllt ganz eleng fir d'Asylpolitik. Dës beschränkt sech jo net nëmmen op d'Asylprozeduren, mä déi ënnerschiddlech Direktiven a Reglementer bilden e Ganzt.

Mir gesi grad am Moment ganz däitlech an Europa, wéi vill Problemer et mécht, dass mer an der EU keng eenheetlech Virgoensweis hunn. An do muss een och zouginn, dass dës Problemer, trotz de gemeinsamen Direktive vun 2013 an deenen anere gemeinsame Bestëmmungen, net geléist sinn. Dat heescht awer net, dass mer erëm probéiere sollen, alles nationalstaatlech ze léisen. Mir brauchen an dësem Beräich vun der Asylpoltik méi EU an net manner EU!

Wa Lëtzebuerg emol d'Richtlinie vun 2013 ëmsetzt, ass dat e klengen, awer noutwendege Schrëtt zu enger Harmoniséierung vum Asylrecht. D'LSAP begréisst et dofir, dass d'Regierung drop bestanen huet, d'Direktiv plus ou moins eent zu eent ëmzesetzen. Mir brauchen an alle Länner déiselwecht Standarden, fir net zousätzlech de sougenannten Asylshopping oder d'Migration secondaire ze favoriséieren.

Wat fir Problemer mussen an Zukunft geléist ginn? Do ass als Alleréischt emol de Fait, dass EU-Länner mat Baussegrenzen, déi sougenannte Frontlänner, vill méi staark betraff sinn, wat de massiven Afflux vu Flüchtlingen ugeet, wéi anerer. Dublin III huet Désavantagen an huet Avantagen. Ee Virdeel dovun ass, dass kloer geregelt ass, wat fir e Land an dass et iwwerhaapt e Land ass, wat responsabel ass fir den Dossier vun engem Demandeur de protection, Asyl ze enregistréieren an eng Prozedur duerchzeféieren.

Gläichzäiteg féiert awer dës Regelung zu enger ongerechter Belaaschtung vun eenzelne Länner, opgrond vun hirer geografescher Situatioun. De Schengen-Raum kann awer nëmme fonctionnéieren, wa mer fäeg sinn, un den Aussegrenzen d'Arees vun Drëttstaatler ze kontrolléieren an am Fall vun den Demandeurs de protection internationale dës och direkt ze enregistréieren. Amplaz de Prinzip vun Dublin komplett a Fro ze stellen, brauche mer eng Léisung, wou d'Solidaritéit vun allen EU-Memberstate gëllt.

Wichteg ass och, dass déi sougenannten Hotspots, déi elo ageriicht gi sinn, fonctionnéieren - dat brauch nach eng gewëssen Zäit, mä mir hoffen, dass dat schnell geet -, fir dass déi betraffe Länner, d'Frontlänner, keng Excuse hunn, fir Migranten onenregistréiert eranzeloossen an hinnen ze hëllefen.

Et kann een natierlech esou Momenter, wéi elo d'Situatioun war, verstoen. Do war eng total Iwwerlaaschtung. Mä et muss Schluss si mat där Politik vum „waving through" an et musse Solutiounen um europäesche Plang fonnt ginn, fir zu enger gerechter Verdeelung ze kommen.

An do si mer beim Quotesystem. Och mir bedaueren als LSAP, dass Länner wéi d'Slowakei an Ungarn do eng Plainte beim Europäesche Geriichtshaff gemaach hunn. A mir hoffen natierlech, dass se domat net duerchkommen.

(Interruption)

Voilà! Dat gesot, ech mengen, ech hunn Iech vill gesot. Wat wichteg ass, ass also, dass um europäesche Plang eng Solutioun fonnt gëtt, wat d'Lëscht vun de Pays sûrs ugeet. Do ass driwwer diskutéiert ginn. Mir hoffen, dass et do eng Kéier zu enger Konklusioun kënnt, fir esou eng Lëscht ze maachen. Dat wär wichteg. A mir hoffen och, dass et zu enger méi gerechter Verdeelung kënnt an dass déi Solidaritéit, déi mer hei brauchen, spillt. Well mir wëssen, et gëtt kee Land, wat deen heite Problem eleng ka léisen. Nëmmen europäesch Léisunge bréngen eis an där heite Politik virun!

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren!

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Marc Angel. Nächste Riedner ass den Här Gusty Graas.

M. Gusty Graas *(DP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, tëschent 1840 an 1890 war Lëtzebuerg kloer en Emigratiounsland. 1871 hu bei eis nëmme 5.872 Auslänner gewunnt. Ëm 1880 si 40.000 Leit a Frankräich ausgewandert an 20.000 an d'USA. No der Jorhonnertwend sollt dunn eng ëmgedréint Situatioun entstoen: Virun allem Leit aus Däitschland, Italien, der Belsch a Frankräich sinn dunn an de Grand-Duché komm.

An de sougenannten „gëllenen 20er Joren" ass den Undeel vun auslännesche Matbierger du vun 33.000 am Joer 1922 op 56.000 am Joer 1930 geklommen. Nach eng lescht Statistik, déi ganz kloer illustréiert, wéi d'Struktur vun der Populatioun vun eisem Land awer duerch d'Awanderung geprägt ginn ass: Tëschent 1840 an 1890 war de Bilan migratoire minus 66.580, tëschent 1945 an 1988 louch e scho bei plus 68.310 a vun 1989 bis 2010 ass en op 93.530 geklommen. All dës interessant Zuelen hunn ech aus dem Buch vum Denis Scuto „La nationalité luxembourgeoise".

Wa bis ufanks der 90er Joren d'Leit jo éischter aus wirtschaftlechen Ursaachen an eist Land komm sinn, esou huet déi Situatioun trotzdeem an deene leschte Jore geännert. Donieft ass natierlech déi rezent Migratioun och Ursaach, fir datt mer hei zu Lëtzebuerg vill méi eng grouss Villfalt um kulturellen an um reliéisen Niveau erlieft hunn. Dës Vermëschung huet bis elo bei eis keng negativ Spuren hannerlooss. Dat ass ze begréissen an et ass och ze hoffen, datt dat an Zukunft wäert esou bleiwen. Et gëtt kaum e Land op der Welt, deem säi Wiesen, deem säi Charakter esou geprägt ass eben duerch d'Awanderung. De Gesetzesprojet, dee mer elo haut hei diskutéieren, wäert ouni Zweifel derzou bäidroen, datt Lëtzebuerg och an Zukunft op d'Awanderung wäert setzen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wat sech an de leschte Méint um Niveau vun der Flüchtlingsproblematik ofgespillt huet, ass natierlech oft schwéier a Wierder ze faassen. Vill Drame sinn um Mëttelmier virkomm. An net nëmmen do. Vill Famille goufen auserneegerappt. Déi international Organisatioun fir d'Migratioun schätzt, datt ongefëier 870.000 Leit dëst Joer wäerten d'Grenze vun der Europäescher Unioun iwwerschreiden.

Mir wëssen, wat d'Ursaache sinn: An éischter Linn natierlech de Biergerkrich a Syrien, eng Kris, déi vill ze vill laang ënnerschätzt ginn ass. Sécher huet d'Bewegung an deene leschte Wochen ofgeholl. Dat ass zum Deel duerch meteorologesch Ursaachen ze erklären. Et ass awer och doduerch ze erklären, datt d'Türkei Efforte gemaach huet an eng Rei Mënscheschmuggler konnt arrêtéieren.

De Réckgang gëtt vun der UNHCR op 36% geschätzt, wéi se iwwregens de leschten 1. Dezember zu Genf matgedeelt huet. Am November sinn awer nach 140.000 Migranten aus der Türkei iwwert d'Mëttelmier no Europa komm. Dat waren der zwar 80.000 manner wéi am Oktober, mä et ass nach ëmmer eng ganz impressionant Zuel.

Mir sollen eis och kengen Illusiounen higinn a mengen, déi Flüchtlingsproblematik géif elo ageschränkt ginn. Mat Sécherheet wäert se eis och an Zukunft nach beschäftegen a Leit kommen an eis Géigenden net nëmme méi eleng aus politeschen an aus wirtschaftleche Grënn, mä mat Sécherheet och aus ekologesche Grënn. Wann d'Klima an deem Mooss nach wäert änneren, wéi et leider befiercht gëtt, da riskéiert jo de Mieresspigel zum Beispill ëm en hallwe Meter ze steigen. Dat gëtt Schätzungen zufolleg eng zousätzlech Migratioun vu ronn 72 Millioune Leit, déi dann natierlech och hiren Territoire musse verloossen. Mir kucken natierlech all gespaant op Paräis op d'COP21, mä och do mengen ech leider elo scho kënnen ze behaapten, datt ee sech net allze vill Illusioune soll higinn.

Wat een natierlech och muss bedaueren, ass, datt d'Europäesch Unioun de Moment um Niveau vun der Bewältegung vun der Flüchtlingskris net onbedéngt dat bescht Bild ofgëtt. Grad an deem Beräich spiert ee jo awer elo, wou egoistescht Denken an nationalistescht Denken ëmmer erëm méi Héichkonjunktur kréien. Déi eng wëlle keng Chrëschten, déi aner wëllen iwwerhaapt keng Réfugiéen, an déi Drëtt, déi wëllen net doriwwer diskutéieren, well se an engem Wahlkampf sinn. An dowéinst soll dat Ganzt dann och tabuiséiert ginn, mam Resultat, datt nëmme méi eng Rei vun den EU-Membersstate bereet sinn, Flüchtlinge bei sech opzehuelen, glécklecherweis awer dorënner och eist Land.

A Lettland ass d'Regierung elo zréckgetrueden, well se sech fir déi Quoten agesat huet. D'Regierungscheffin Laimdota Straujuma ass dat éischt politescht Affer. En zweet politescht Affer riskéiert awer och ze kommen; dat ass um Niveau vun Däitschland, d'Madamm Merkel. An ech mengen, ech sti jo net onbedéngt am Verdacht, fir hir politesch grondsätzlech Astellung hei guttzeheeschen, mä zumindest d'Fairness verlaangt et awer (veuillez lire: verlaangt et awer, unzeerkennen), datt si de Courage huet, sech fir elementar Wäerter vun der Europäescher Unioun anzesetzen. Dat éiert net nëmme si, mä dat éiert och hiert Land. An ech mengen, och dat soll hei onofhängeg, wéi gesot, vun der politescher Appréciatioun ënnerstrach ginn.

E Gruef ass ouni Zweifel amgaange sech ze zéien duerch d'Europäesch Unioun, e Gruef, dee sech och lues a lues mat Waasser wäert fëllen. Dat wier eng Katastroph! Ech mengen, do solle mer eis och guer kengen Illusiounen higinn. Wa mer wierklech an där Fro do an Europa ëmmer méi oneens ginn, da riskéiert dat effektiv zu engem Broch ze kommen. Duerfir mussen, wéi gesot, all Efforte gemaach ginn, datt déi 28 Länner dat Damoklesschwäert, wat e bëssen iwwer eis schwieft, zumindest immobiliséieren!

Natierlech droen dann awer och esou rezent Aussoe wéi déi vum EU-Rotspresident, dem Donald Tusk, net onbedéngt derzou bäi, fir d'Situatioun ze stabiliséieren. Ganz au contraire. Seng Aussoe si jiddefalls net onbedéngt am Geescht vun deem, wat mir haut hei diskutéieren an och wëllen décidéieren. Hie stellt sech natierlech domat och hanner eng Rei vun osteuropäesche Staten, déi net onbedéngt en faveur si vun där geplangter Verdeelung vun 160.000 Flüchtlingen an Europa.

Datt d'Slowakei an Ungarn elo souguer e Recours géint d'Quoteregelung beim Europäesche Geriichtshaff hannerluecht hunn, dat léisst och déif blécken. An trotzdeem wier et elo falsch, fir nëmmen déi negativ Entwécklung um Niveau vun der Europäescher Unioun hei ze diskutéieren. Et soll een och op déi positiv Elementer hikucken. Ech erënneren zum Beispill un 1999, wéi um Sommet zu Tampere eng gemeinsam Migratiounspolitik zréckbehale ginn ass. 2005 gouf dunn och e „gréngt Buch" zu deem Thema publizéiert an zu Malta huet jo elo rezent d'EU och décidéiert, e Fong vun 1,8 Milliarden ze schafen, fir afrikanesche Länner bei der Lutte géint d'Aarmut an d'Aarbechtslosegkeet ze hëllefen.

Dann huet jo och de leschten 29. November d'Europäesch Unioun zesumme mat der Türkei e gemeinsamen Aktiounsplang décidéiert, fir de Stroum vu syresche Flüchtlinge virun allem anzeschränken. D'Türkei ass nun eben dat wichtegst Transitland. Ech mengen, do ass och e Kreditt vun dräi Milliarden zur Verfügung gestallt ginn. Mir wëssen, datt d'Türkei e ganz schwierege Partner ass. Mir wëssen, datt et eng ganz Rei Problemer an der Türkei gëtt. Mä ech mengen, mir sollen och an deem Punkt hei awer ganz éierlech sinn. Mir brauchen d'Türkei, fir déi ganz Problematik och kënnen an Zukunft gutt ze géréieren.

Da si mer natierlech och ganz séier bei der Diskussioun iwwert d'Quoten. An do wëll ech awer emol drun erënneren, datt dat näischt Neits ass. Schonn 2008 hat den deemolege franséische President, den Nicolas Sarkozy, dozou Stellung geholl. An do war am Fong geholl awer eng ganz kloer Oppositioun a ganz Europa komm, och am Haus hei. Och hei hu Leit behaapt, dat sollt direkt an d'Archive geluecht ginn. Haut gesi se dat net méi esou.

Haut ass et nun eben e Fait, datt mer iwwer Quoten diskutéieren. Dat Eenzegt, wat een natierlech awer do ëmmer erëm muss feststellen: Et huet een heiansdo d'Gefill, wéi wann op engem Basar géif gefeilscht ginn an datt vergiess géif ginn, datt et schlussendlech jo awer ëm Mënsche geet. Et geet net ëm Wueren! Och dat solle vläicht eenzel Leit sech emol rappeléieren, wa mer iwwer Quoten hei diskutéieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mat deem Gesetz hei maache mer ouni Zweifel awer och e qualitative Sprong, well mer haut am Fong geholl méi elo vu Mënsche schwätzen, déi eng Demande maachen, fir internationale Schutz ze kréien. Dat heescht am Fong geholl: Dat ass e Méiwäert fir den Term „réfugié" an dat ass och ganz interessant an och ganz wichteg. Ech mengen, datt an Zukunft déi Leit nach vill méi mat enger humaner Approche gesi ginn, an dat kënne mer och nëmmen ënnersträichen.

Vun der éischter Etapp u kritt jo en Demandeur dann och elo Rechter. An dat ass, wéi gesot, nëmmen hei ze ënnersträichen. Et ass och de Beweis u sech, datt d'Flüchtlingswanderung net méi kann isoléiert gesi gi vun engem eenzege Land, datt mer do gemeinsam an engem Boot sëtzen, an datt mer d'Gestioun vun där ganzer Problematik och nëmme gemeinsam kënnen ustriewen. Mir hunn also all Intérêt, eis och als Lëtzebuerg virun allem an en europäesche Kader ze integréieren.

Dëse Projet de loi erlaabt et, wéi gesot, och, vill méi eng integréiert Approche zu der Flüchtlingsproblematik ze huelen. An et gëtt och héich Zäit! Natierlech muss een awer hei ënnersträichen, datt gewësse Regelen och vun där anerer Säit musse respektéiert ginn, datt d'Flüchtlinge sech musse bewosst sinn, datt mir an engem Rechtsstat liewen an datt ee sech och do muss un déi néideg Regelen halen.

Dofir kann een net akzeptéieren - eppes, wat sech zum Beispill de Moment um Niveau vu Griichenland ofspillt -, wann do Flüchtlinge sech einfach nëmmen op eng Zuchstreck setzen, wärend Wochen do campéieren an dann dee Moment verhënneren, datt de Flux vun Zich ka fonctionnéieren, wat iwwregens - dramatesch, kann ee scho bal soen - negativ wirtschaftlech Konsequenze fir Griichenland mat sech bréngt. Ech mengen, dat däerf natierlech net virkommen, och wann ee vollt Verständnis fir déi Leit muss matbréngen.

Et ass och gutt, datt mer elo méi eng kloer Definitioun gi vu Pays sûrs a Pays non sûrs. Och do gëtt et jo awer objektiv Kritären. A well ech elo just d'Presidentin vum Conseil de l'Europe (veuillez lire: d'Presidentin vun der Assemblée parlementaire vum Conseil de l'Europe) hei gesinn, déi kann dat am beschten novollzéien. Ech mengen, d'Memberschaft am Conseil de l'Europe ass jo awer schonn en objektive Kritär, wéi wäit e Land sech zu demokratesche Gepflogenheete bekennt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll vläicht dann nach e puer Remarquen zu eenzelne Punkten aus dësem Gesetz maachen. Wichteg, wéi gesot, ass, datt eben elo endlech och emol d'Zäitspan vun der Prozedur erofgesat gëtt, datt mer do eng Limitt vu sechs Méint zréckbehalen. Et muss ee sech jo awer och emol an d'Haut vun deene Leit versetzen, déi hir Heemecht verloossen, déi net wëssen, wéi hir Zukunft ausgesäit, an déi och nach musse wochen-, méintlaang op eng Décisioun waarden. Et ass evident, datt een da muss Efforte maachen, fir deene Leit esou schnell wéi méiglech awer och eng nei Perspektiv ze schafen.

Dat heescht jo elo net, datt déi ganz Prozedur soll verwässert ginn. Et heescht just, datt ee soll méi Dignitéit weisen, méi Dignitéit vis-à-vis vun deene Leit, déi dramatesch Erliefnisser hanner sech hunn.

Et sinn och eng Rei aner Saachen, och wann et elo vläicht méi punktueller sinn, déi awer wichteg hei ze relevéiere sinn. Ech denken zum Beispill och, datt deen eenzelnen Demandeur selwer ka froen, wie säi Vis-à-vis soll sinn, wat fir ee Geschlecht datt e soll hunn. Och dat solle mer respektéieren. Et gëtt nun ebe Leit, déi duerch hir Erzéiung, duerch hir Kultur, duerch hir reliéis Astellung aner Vuen hunn, an och déi solle mer wäitestméiglech respektéieren. Wann eng Fra seet, si wéilt net vun engem Mann interviewt ginn, dann, mengen ech, ass dat keng Onéier. Au contraire: Mir sollen dat ouni Zweifel respektéieren. Wat wesentlech ass, dat ass, datt de Vis-à-vis, deen den Interview féiert, déi néideg Kompetenze matbréngt. An doweinst ass et nëmmen ze respektéieren (veuillez lire: ze begréissen), datt do, wéi gesot, déi néideg Formatioune virgesi sinn.

Richteg fanne mer et och, datt de Vis-à-vis, deen den Interview féiert, net soll an enger Uniform dosëtzen, net soll praktesch wéi en Arméierten do optrieden. Well och do muss een, nach eng Kéier, ënnersträichen, datt ganz vill Leit traumatesch Erliefnisser matgemaach hunn, an datt natierlech ouni Zweifel...

Mme Nancy Arendt *(CSV)*.- Däerft ech eng Fro stellen?

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Wann de Riedner domat d'accord ass.

M. Gusty Graas *(DP)*.- Bon!

Mme Nancy Arendt *(CSV)*.- Ganz kuerz?

M. Gusty Graas *(DP)*.- Jo.

Mme Nancy Arendt *(CSV)*.- Ech wollt den Här Graas froen, well e gesot huet, datt se kéinte wielen, ob et e Mann oder eng Fra wier, ob en och der Meenung ass: E Journalist - e Mann oder eng Fra? Ass en och der Meenung, wa se bei e Gynekolog (veuillez lire: e Gynekolog, en Urgentiste oder en aneren Dokter) misst goen, dass se do dann och däerft wielen, ob et e Mann oder eng Fra ass? Wa se eng Urgence hätt a si géif ageliwwert ginn a misst vun engem Gynekolog ënnersicht ginn, ass en dann och der Meenung, datt se insistéieren däerft, ob et eng Fra oder e Mann sollt sinn?

M. Gusty Graas *(DP)*.- Mir bewegen eis zwar do op zwee verschiddenen Niveauen. Ech mengen, wat d'medezinnesch Analys ubelaangt, hunn ech perséinlech - ech ginn elo meng perséinlech Meenung - awer kee Problem dermat, wann dat sollt e Problem duerstellen an datt eng Fra sech net ka vun engem Mann ënnersiche loossen, woubäi een awer net däerf vergiessen: Hei am medezinnesche Beräich, mengen ech, kënnen awer och nach aner Regele gëlle wéi an deem Beräich vun dem Entretien.

Ass dat an Ärem Sënn?

Mme Nancy Arendt *(CSV)*.- Jo.

M. Gusty Graas *(DP)*.- Okay. Wéi gesot, wat déi kierperlech Ënnersichung - an ech soen lech Merci; Dir hutt mer am Fong geholl e Stéchwuert ginn, fir weiderzefueren - ubelaangt, och do ass et jo evident, datt muss de Volet Mësshandlung, datt muss de Volet Tortur ganz genee kënnen analyséiert ginn. An da si mer direkt och bei der Diskussioun, déi mer an der Kommissioun haten iwwer, ech wëll net soen: déi „ominéis"..., mä de Protokoll vun Istanbul, wou jo verschidde Kolleegen awer Problemer dermat haten, datt mer eng Referenz am Gesetz op dee Protokoll hei maachen.

Sécher, d'Schwächt vun deem Protokoll ass, datt e keng direkt legal Basis huet. Mä op där anerer Säit däerf een awer net vergiessen, datt schonn de 6. August 1999 d'UN-Mënscherechtskommissarin dee Protokoll iwwerreecht krut. D'UNO-Vollversammlung vum 4. Dezember 2000 hat schonn eng deementspriechend Resolutioun zréckbehalen. An haut sinn et awer och d'Affekoten an d'Medezinner, déi deen als Handbuch benotzen, fir, wéi gesot, sech kënnen drop ze beruffen, ob eng Persoun mëshandelt oder souguer torturéiert ginn ass, soudatt eiser Meenung no de Verweis am Gesetz op dee Protokoll do awer gerechtfertegt ass an, mengen ech, och souguer eng Hëllef duerstellt, fir u sech kënnen esou Faite festzestellen.

Méi Dignitéit gëtt awer och gewisen hei vis-à-vis vun deene méi Schwaachen, virun allem vu Leit, déi e gewëssenen Alter hunn, Leit, déi en Handicap hunn, a virun allem awer och vis-à-vis vu Mineuren; et ass schonn hei ënnerstrach ginn. Ech wëll och do zum Beispill drun erënneren, datt den Undeel vu Kanner ënnert de Migranten enorm an d'Luucht gaangen ass. Eleng am Oktober war all drëtte Migrant, deen un der Grenz tëschent Griichenland a Mazedonien registréiert gouf, mannerjäreg, huet d'UNICEF de leschten Dënschdeg erkläert. Nach am Juni waren ënnert deenen Asylanten nëmmen 10% Kanner.

D'Zuel vun de Kanner, déi ouni Begleedung sinn, hëlt och zou. 2014 goufe bei eis 30 Kanner ouni Begleedung enregistréiert. A bal en Drëttel vun deenen 3.600 Leit, déi bis elo leider um Mëttelmier ëm d'Liewe komm sinn, ware Kanner, an dovunner leider 5%, déi emol nach net den Alter vun zwee Joer haten. Dat sinn alles, wéi gesot, Statistiken, déi d'UNICEF an d'IOM elo kierzlech publizéiert hunn.

Eent vun de Kärstécker vun dësem Text ass dann eben herno d'Behandlung respektiv den Traitement vun de Mannerjäregen. Ech weisen hei virun allem op den Artikel 5 (4) hin, deen et de Mineuren dann och erlaabt, eng Demande ze stellen, wa se net a Begleedung sinn. Et ass natierlech schwéier ze tranchéieren, wéini en Entretien mat deene Kanner muss geféiert ginn, wéini datt deen, wéi gesot, soll virgeholl ginn. Dat ka Virdeeler hunn, dat kann och Nodeeler hunn. Mir als Demokratesch Partei jiddefalls kënnen dermat liewen, datt déi Entretienen a priori net onbedéngt musse generaliséiert ginn.

D'Mineuren a Rétentioun setzen ass natierlech och e ganz delikate Sujet. Fir eis ass et ganz kloer: Datt se sollen an e Centre de rétention kommen, muss déi absolutt Ausnam sinn. Wann eng Rétentioun muss virgeholl ginn, da muss dat an appropriéierten Infrastrukture sinn, zum Beispill a kannergerechte Foyeren. Ech wëll och do zum Beispill op den Artikel 6 vum Kapitel II vun der EU-Direktiv 604/2013 hiweisen, wou ganz kloer steet: «L'intérêt supérieur de l'enfant est une considération primordiale pour les États membres dans toutes les procédures prévues par le présent règlement.» Fir eis ass et, wéi gesot, besonnesch wichteg, datt déi Persounen, déi awer och am direkte Kontakt mat deene Mannerjäregen ouni Begleedung sinn, optimal Fäegkeete musse virweise kënnen.

Op där anerer Säit geet et natierlech och virun allem drëm, a wéi enger Sprooch den Entretien gefouert gëtt. An och do hu mir awer als Lëtzebuerg e groussen Atout, well mer eng Rei vu Sprooche beherrschen. Et kann een awer soen, datt mer mindestens dräi Sproochen hunn, an deene mer eis kënne mat de Réfugiéen ënnerhalen. Mä mir wëssen awer och, datt et ganz vill Leit gëtt, déi méi aus den arabesche Regioune kommen, wou dat natierlech net de Fall ass. Och do hu mer awer d'Méiglechkeet, en Interpret zur Verfügung ze stellen.

De Flüchtlingsrot bedauert a sengem Avis, datt d'Interpreten net onbedéngt mussen eng gewësse Formatioun hunn. Ech mengen, déi Iwwerleeung kann een novollzéien. An d'Fro ass och ze stellen, ob net och d'Interpreten zumindest eng minimal Formatioun sollte kréien. Ech wëll an deem Kontext de Minister froen, inwiefern datt déi Interpretatioune Succès hu respektiv ob et de Moment och do gewësse Problemer gëtt. Datt och elo d'Recoursméiglechkeet festgeschriwwe gëtt, dat ass fir eis eng Evidenz - mir liewen awer schlussendlech um Niveau vun engem Rechtsstat -, an datt d'Kommissioun dräi Recours en réformation zréckbehalen huet, ass eng ganz positiv Saach.

Ech wëll och drun erënneren, datt dëst Joer bis elo scho ronn 90 Recoursen hei zu Lëtzebuerg virgeluecht goufen. Eng Normalitéit ass och, wann natierlech déi Demandeure sech net un elementar Regelen halen, datt de Rechtsstat da muss reagéieren. Mir sinn ouni Zweifel e Land vu grousser Toleranz. Mir sollen dat och bleiwen. Mä mir däerfen awer och net vergiessen, datt mer e Regelwierk hunn, wat vu Rechtsstaatlechkeet hier eng grouss Wichtegkeet huet, an datt dat dann awer och a gewëssene Fäll natierlech muss gebraucht ginn. Eis Toleranz däerf natierlech och net mëssbraucht ginn.

Jorelaang ass dann natierlech och monéiert ginn, an zu Recht, datt och Flüchtlingen, déi illegal an d'Land komm sinn, direkt op Schraasseg, direkt an de Prisong gesat ginn. Do hu mer glécklecherweis, wéi gesot, de Centre de rétention gebaut, dee jo duerch d'Décisioun hei vun der Chamber de 7. Mee 2009 a Kraaft getrueden ass. Ech mengen, dat huet och erlaabt, eng méi human Behandlung ze realiséieren. Ech wëll zum Beispill drop hiweisen, datt jo an engem Centre de rétention Koppelen och d'Méiglechkeet hunn, zesummen ze sinn.

A wann och keng gréisser Verdachtsmomenter op eng Gefor fir d'Gesellschaft bestinn, da si jo neierdéngs zousätzlech Alternative méiglech, ënner anerem déi elektronesch Iwwerwaachung, déi natierlech och zu enger Rei Kritik gefouert huet. Mä och do, wéi gesot, de Bracelet électronique soll och nëmmen an engem Extremfall kënne benotzt ginn. Mä mir ginn eis awer zumindest elo eng legal Basis, fir gegebenenfalls och dat ze applizéieren.

E wesentlechen Aspekt vun der Immigratiounspolitik ass natierlech awer och d'Kontroll op de Grenzen. Do si mer natierlech och an engem ganz delikate Sujet ukomm. A leider muss ee feststellen, datt d'Fournisseure vun Drot an enger Rei Staten Héichkonjunktur hunn. Déi hunn natierlech näischt dergéint, wa se vill Drot kënne liwweren. Mä mir wëssen awer och, wat dat fir negativ Konsequenzen huet.

Am Summer hu mer den 30. Anniversaire vun de Schengener Verträg zu Schengen gefeiert. Elo musse mer feststellen, datt déi Schengener Verträg vun Eenzelnen dach net méi esou à la lettre applizéiert ginn an datt et riskéiert, och do zu engem Ausenanerbriechen ze kommen. Dat wier natierlech praktesch den Doudesstouss fir d'Europäesch Unioun. Mir mussen also all Efforte maachen, fir datt dat do op kee Fall ka virkommen. Schengen muss an där Integralitéit bestoe bleiwen. An et däerf een net vergiessen, datt Schengen jo awer och Ausnamen zouléisst a gewëssene Fäll, datt och kënnen déi eenzel Staten awer verschidde Kontrolle maachen!

Wa mir natierlech scho vu Grenze schwätzen, dann ass et och vu Virdeel, wéi elo hei am Text virgesinn ass, datt déi Demandeuren och kënnen op der Grenz selwer vu kompetentem Personal begleet ginn, Ënnerstëtzung kënne kréien. Mä och do muss een awer erëm eng Kéier op de Facteur Sécherheet hiweisen, dee muss maximal garantéiert ginn.

Wat natierlech, wéi gesot, interessant ass, ass, datt elo zousätzlech Efforte gemaach ginn, fir d'Enregistremente vun deenen Demanden a méi räsonabelen Délaie kënnen ze maachen. Spéitstens no dräi Deeg, a gewëssene Fäll no sechs Deeg muss en Enregistrement jiddefalls gemaach ginn. Dat kann een och als eng Simplification administrative gesinn, besonnesch, wéi gesot, nach eng Kéier, vis-à-vis vun deene Leit, déi direkt do betraff sinn.

Mat deenen technesche Méiglechkeeten, déi mer natierlech haut zur Verfügung hunn, kann een awer och d'Fro stellen, wéi déi Entretiene solle gefouert ginn. An och do koum jo d'Meenung am Avis vum UNHCR op, ob een net soll op eng audio respektiv audiovisuell Manéier dat maachen. Mir gesinn deem och relativ positiv entgéint. Haut gëtt et, wéi gesot, déi technesch Méiglechkeeten. Awer erëm eng Kéier de Facteur Sécherheet: Et muss och garantéiert

sinn, wéi herno déi Enregistrementer do benotzt ginn, a virun allem och, wat de Stockage do ubelaangt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Mënscherechtskommissioun ass jo dann dernieft och der Meenung gewiescht, datt all Familljemember soll d'Recht op en individuellen Dossier kréien. Mir als Demokratesch Partei gesinn dat vläicht liicht méi reservéiert. Et muss een näämlech och an der Flüchtlingsproblematik räsonabel bleiwen. Et muss een net onbedéngt sech selwer zu engem Magnéit do entwéckelen. Fir eis ass et evident, ech mengen, Leit, déi eng direkt Verbindung hunn zu enger Famill, datt deenen natierlech gewësse Rechter zoustinn, dat ass evident. Mä, wéi gesot, och do muss een oppassen, wéi wäit datt een awer déi Ausdeenung do zouléisst.

Ech wëll dann och drop hiweisen, datt d'Gesetz vum 19. Juni 2013 iwwert d'Asylrecht jo schonn d'Zuel vun de Familljememberen erhéicht huet, déi d'Méiglechkeet kréien, fir, wéi gesot, en eegenen individuellen Dossier opgemaach ze kréien.

Net ganz d'accord kann een dann awer och si mat der Fuerderung, datt zum Beispill d'Méiglechkeet suppriméiert gëtt, fir dann en Demandeur en rétention an de Centre de rétention ze setzen, fir seng Identitéit festzestellen. Mir sinn éischter der Meenung, déi Méiglechkeet soll een allerdéngs bäibehalen. Och ass et fir eis eng Evidenz, datt Leit, déi méi al si wéi 14 Joer, mussen en digitalen Ofdrock gemaach kréien.

E Wuert awer vläicht och nach am Ëmgang...

(Coup de cloche de la présidence)

Ah sou!

(Hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Dir sidd ausnamsweis am roude Beräich.

M. Gusty Graas *(DP)*.- Ausnamsweis am roude Beräich. Jo dann, da muss ech jo ofkierzen hei. Ech wollt zwar nach verschidde Saache soen. Bon.

Wéi gesot, insgesamt, wann een de Bilan iwwert dëst Gesetz mécht, ass dat ouni Zweifel awer eng Verbesserung an der Gestioun vun den Demandeurs de protection nationale et temporaire. An, wéi gesot, ech hunn den Avis schonn e puermol hei zitéiert, dee vum UNHCR. Ech wëll awer trotzdeem ofschléissend dann op eng Ausso hiweisen, déi den UNHCR gemaach huet, an zwar a sengem Punkt 7 huet e geschriwwen:

«Ce projet de loi témoigne de l'engagement des autorités luxembourgeoises à assurer une procédure de détermination du besoin de protection internationale qui soit juste et efficace. Le HCR se réjouit qu'il entérine certains principes de base et certaines garanties fondamentales, illustrés par les mesures relatives à l'entretien personnel, aux garanties spéciales à apporter aux demandeurs vulnérables, y compris les mineurs, à la durée de la procédure et à la formation des agents du ministre.» Do ass näischt bäizefügen.

Dat Eenzegt, dat soll da mäi Schlusswuert sinn, Här President: Selbstverständlech bréngen ech den Accord vun der Demokratescher Partei, mat der Hoffnung, wéi gesot, datt d'Regierung sech selwer déi noutwendeg Moyenen awer gëtt, fir där zoustänneger Erausfuerderung an Zukunft och gerecht ze ginn. Ech zweifelen net drun, well wann ee bis elo kuckt, wéi dës Regierung, insbesondere den Ausseminister an d'Familljeministesch, déi Kris hei géréiert hunn, dann ass et engem net baang, datt mer och déi heiten Erausfuerderung an Zukunft wäerte packen.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Här Graas. Just niewebäi gesot: D'Auer virun de Riedner leeft net, soudass Der mildernde Umstände hutt. Mir missten dat demontéieren, fir se erëm an d'Rei ze setzen. Also passt vläicht selwer e bëssen op op de Compteur! Soss maachen ech lech ganz zaghaft drop opmierksam.

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Et geet näischt iwwer e gudden ale Wecker!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Dir sot et. D'Wuert huet elo direkt den Här Claude Adam.

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- Merci, Här President, fir d'Wuert. Merci dem Rapporteur vun dësem Projet de loi fir säin ausféierleche mëndlechen a schréftleche Bericht. Ech wäert nach e puermol op hien zréckkommen.

Haut ass den Internationalen Dag vun de Mënscherechter. Ech si glécklecherweis net deen Eenzegen, deen et gemierkt huet. An ech ralliéiere mech dem Appell vun Amnesty International Lëtzebuerg, deen déi politesch Responsabel oprifft, hir international Verflichtunge vis-à-vis vun de Mënscherechter anzehalen. An Amnesty International erënnert zu Recht drun, datt en Deel vun de Waffen, mat deenen terroristesch Organisatiounen, zum Beispill am sougenannten Islamesche Stat, d'Leit ëmbréngen, och aus Europa kommen!

Une voix.- Très bien!

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- An duerfir ass et ëmsou méi schlëmm, datt eng Rei européesch State sech schwéierdinn, Flüchtlingen opzehuelen an ze schützen. Flüchtlingen, déi zum Deel aus deene Gebidder flüchten, wou ënner anerem och Waffen, déi aus Europa kommen, géint si geriicht sinn.

Une voix.- Ganz richteg.

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- An Amnesty International mécht och zu Recht drop opmierksam, datt am Kampf géint den Terrorismus d'Versuchung grouss ass, d'Fräiheet an de Schutz vun der Privatsphär mat ze bekämpfen. An ëmsou méi frou si mir, datt eis Regierung zwar décidéiert an effikass Mesuren ergraff huet, fir op d'Erausfuerderung vum internationalen Terrorismus ze reagéieren, sech awer net derzou verleede gelooss huet, iwwerzereagéieren op d'Käschte vum Rechtsstat.

Ech mengen net, datt den Dag vun haut extra am Viraus geplangt war, fir de Projet 6779 ze debattéieren an zum Vott ze stellen, mä trotzdeem, den Zoufall ass gutt, datt et op dësen Dag gefall ass.

Haut, wou an ëmmer méi Länner an op ëmmer méi Grenzen erëm Grenzkontrollen agefouert gi respektiv Grenzen zougemaach ginn, schéngt et mer och wichteg, e bëssen op d'Entstehungsgeschicht vun där gemeinsamer européescher Asylpolitik anzegoen. An den 90er Joren ass d'Virstellung opkomm, datt et an engem européesche Raum vu Fräiheet, Sécherheet a Rechtsstaatlechkeet och eng gemeinsam Asylprozedur misst ginn. Am Oktober 1999 ass an der finnescher Stad Tampere décidéiert ginn, fir ee gemeinsamen européeschen Asylsystem ze schafen.

An deem Zesummenhang ass dann och eng éischt EU-Richtlinn 2003/9 am Januar 2003 beschloss ginn. D'Zil war et, fir eenheetlech Mindeststandarde bei der Opnam vu Flüchtlingen ze entwéckelen, ënner anerem och fir d'Migratioun innerhalb vun den EU-State méi kleng ze kréien. Eng Migratioun, déi d'Resultat war vu ganz ënnerschiddlechen nationale Standarden, wat d'Opname vu Flüchtlinge betraff huet.

Dës Direktiv sollt bis 2005 ëmgesat ginn, an d'Kommissioun huet Enn 2007 eng ganz Rei Defiziter vun dëser Direktiv festgestallt, besonnesch wat den Ëmgang mat besonnesch schutzbedürftege Leit betraff huet.

Am Dezember 2009 ass am Kader vum Stockholmer Programm, ee Programm iwwer e puer Joer fir eng gemeinsam Bannen- a Sécherheetspolitik vun der EU, vun den EU-Memberstaten och de Grondstee fir d'EU-Direktiv 2013/33 geluecht ginn. An dës Direktiv, déi am Juni 2013 vum Europaparlament votéiert ginn ass, hätt eigentlech scho misse bis den August 2015 ëmgesat ginn. Dës Direktiv bedeit eng ganz Rei Verbesserunge fir d'Opnamebedéngunge vu Leit, déi Asyl an engem EU-Land sichen.

Haut, wou zum Beispill tëschent de Schengen-Länner Éisträich a Slowenien ee véier Kilometer laangen an 2,2 Meter héijen Zonk gebaut gëtt, fir de Grenzverkéier ze regelen, stellt sech d'Fro, ob d'Flüchtlingskris d'européesch Communautéit auserneerappt oder net. Dass d'Stëmmung, wat den Ëmgang mat de Migratiounsstréim ugeet, ugespaant ass, ass bekannt. D'Erausfuerderunge si fir all Bedeelegt ausseruerdentlech grouss.

Mir als Gréng sinn iwwerzeegt dervun, datt all Länner vun der Européescher Unioun un enger européescher Solutioun mussen zesummeschaffen. Europa ass um Enn, wann all Land sech hannert säin eegenen nationale Stacheldrot zréckzitt, wann zum Beispill an Däitschland eng AfD d'Richtung vun der Politik géif bestëmmen, oder wann a Frankräich de Front National Regierungspartei géif ginn.

Mir wëssen och, datt et an Europa grouss Differenzen an der Migratiouns- a Sécherheetspolitik gëtt tëschent dem Osten an dem Weste vun Europa. Einstweile sollte mer dervun ausgoen, datt européesch Regierungscheffe verstänneg Mënsche sinn. Eng Léisung gëtt et, eiser Meenung no, just an enger européescher Kooperatioun. Esou global Erausfuerderunge wéi d'Migratioun kënne just gemeinsam géréiert ginn.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- De Projet de loi 6779, dee mer haut debattéieren an zum Vott stellen, ass, wéi gesot, d'Ëmsetzung vun enger EU-Direktiv. Den Auteur vum Rapport ass och ausféierlech op d'Diskussiounen an der parlamentarescher Kommissioun agaangen, zum Beispill op d'Recht vum Mannerjäregen, fir seng Meenung auszedrécken. Ee Recht, wou mir an der Kommissioun gemengt hunn, datt et am Droit commun festgehalen ass. Ee Recht, wou mer keng Flicht fir de Mannerjärege wollten draus maachen.

Mir sinn och op d'Problematik vun de Jugendlechen, déi placé en rétention sinn, agaangen. Eng Problematik, déi och d'UNHCR an hirem Avis opgegraff huet. D'UNHCR mécht eigentlech och keen Ënnerscheed tëschent Rétention an Détention. Mir waren der Meenung, datt déi Mesure am Gesetz zimlech restriktiv gehalen ass an datt ee sech déi Méiglechkeet awer och net ganz soll zoumaachen.

Mir haten och eng Diskussioun iwwert d'Méiglechkeet, de Bracelet électronique anzesetzen. Ech wëll dës Mesure wierklech net verharmlosen. Et ass eng Strofmesure, déi déi perséinlech Fräiheet aschränkt. Et ass eng Mesure, déi vun der Justiz agesat gëtt, fir eng Prisongsstrof ze évitéieren, an déi och nëmmen agesat ka ginn, wann eng Rei Konditioune respektéiert ginn. Jo, de Bracelet électronique ass ee Stressfacteur. Dës Mesure soll och nëmmen an Ausnamefäll agesat ginn, wann et ëm Flüchtlingsprozedure geet.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- Ganz interessant war och déi Entrevue mat de Vertrieder vum Collectif réfugiés Lëtzebuerg. Och hei wëll ech e puer Punkten opgräifen, déi mer mat hinnen diskutéiert hunn.

De Flüchtlingsrot huet gemengt, d'Prozedur, fir eng Demande ze maachen, wier méi komplizéiert ginn, géif méi laang daueren a wier dofir zu Ongonschte vun den Demandeure veränert ginn. Mir hunn dergéintgehalen, datt d'Prozedure méi kloer a méi strukturéiert gi sinn an datt se och vun Ufank u schonn en faveur vum Demandeur spillen.

Et ass och bedauert ginn, datt d'Interprete keng Formatioun misste maachen. Ech bedaueren dat eigentlech och, muss awer akzeptéieren, datt mer hei och un d'Grenze vun eise Méiglechkeete stoussen, a muss mech zefridde ginn dermat, datt d'Interprete sech mussen un ee Code de déontologie halen.

Positiv gëtt awer vu jiddwerengem gesinn, datt d'Personal vum Ministère esou Formatiounen duerchleeft.

Aner Diskussiounspunkte, wou mer eis och net zu honnert Prozent eens gi waren, waren d'Tests linguistiques. Wéi ass d'Décisioun, wann d'Konklusiounen net eendeiteg si respektiv wann zwou Expertisë gemaach ginn, déi sech widderspriechen? De Placement en rétention, wou mer vun enger maximaler Durée vun néng Méint op eng vun zwielef Méint eropginn. An de Regroupement familial, wou ech och eng Fro un de Minister hunn, wéi de Regroupement familial an der Praxis gehandelt gëtt.

Op enger Table ronde den 20. November 2015 am Centre Cité hei an der Stad, déi vun der UNICEF am Kader vum Internationalen Dag vun de Rechter vum Kand organiséiert gi war, ass vun enger Teilnehmerin gesot ginn, och e Mineur misst kënnen noweisen, datt e fir seng Famill kéint suergen, wann et sollt zu engem Regroupement familial kommen. Eng Situatioun, déi ech mer eigentlech net ka virstellen. Wéi soll e Mineur dat kënne maachen? Mä vläicht kann de Minister eis dozou herno nach e puer Informatioune ginn.

Eng weider Fro hätt ech och nach un de Minister. Mir hunn nach ëmmer de Règlement grand-ducal vum 21. Dezember 2007, wou mer eng Lëscht hu vu Pays d'origine sûrs. An déi berifft sech ausdrécklech op d'Gesetz vum 5. Mee 2006. Bleift dee Règlement grand-ducal weider a Kraaft? Do steet zum Beispill och nach drop, datt d'République Mali zu de Pays sûrs géif gehéieren.

Et ass och schonn hei gesot ginn - ech mengen, dat war de Rapporteur, deen dat gesot huet -, datt, och wann een aus engem soi-disant Pays sûr kënnt, een awer selbstverständlech e Recht huet op seng Individualprozedur, fir kënnen Asyl ze froen. Et ass ëmmer wichteg, dat och ze rappeléieren.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- Ech wollt awer och vun der Geleeënheet haut profitéieren, fir der Regierung Merci ze soe fir déi gutt Aarbecht, déi se am Ëmgang mat der Migratiounskris leescht, speziell dem Ausseminister an och der Familljeministesch. Et ass och bestëmmt mat hire Verdéngscht, datt mer zu Lëtzebuerg esou eng breet Ënnerstëtzung bei de Leit an an de Gemenge fannen, fir den Accueil vun de Flüchtlingen ze maachen.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng)*.- Très bien!

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- Et gëtt ganz vill positiv Beispiller bei eis am Land. Zu Miersch ass e Projet, e Pilotprojet, wou d'ASTI mam OLAI zesummeschafft, fir och en Encadrement ze garantéieren. Et gëtt och positiv Beispiller aus de Schoulen, wou ganz vill engagéiert Leit eng engagéiert Aarbecht maachen, speziell wat d'Réfugiéskanner betrëfft. Vill Bénévolle ginn op deene verschiddenste Plaze gebraucht an hëllefen op deene verschiddenste Plazen.

Och ganz positiv wëll ech hei bemierken, datt zum Beispill den SNJ, de Service National de la Jeunesse, zum Beispill eng Formation continue gemaach huet iwwer genau déi Flüchtlingserausfuerderung. Déi Leit, déi an de Jugendhaiser schaffen, déi gi jo dervun aus, datt se och kënnen a wëllen hiren Deel derzou bäidroen, fir jonk Migranten ze integréieren. Si haten do zwee Deeg, wou se wierklech intensiv een Dag sech informéiert hunn iwwert d'Situatioun an een aneren Dag wat e bëssen eppes war wéi e Brainstorming, wat da vun Iddie kënnen op d'Tapéit kommen. Déi si festgehale ginn; an engem Rapport ze liesen. An ech fannen dat wierklech och ganz interessant. An, ech mengen, dat sinn och Beweiser fir en Engagement, deen hei gemaach gëtt.

Ech kommen, Här President, zum Schluss vu mengen Ausféierungen. Wéi mer all wëssen, sinn an de leschte Méint och zu Lëtzebuerg d'Zuele vun de Flüchtlingen, déi op Lëtzebuerg komm sinn, staark geklomm. An d'Zuel vun den Demanden och. Mir wëllen d'Délaie méiglechst kuerz halen, wou d'Demandeuren op hire Bescheed musse waarden. Wéi kënne mer déi Prozedure beschleunegen, ouni - an dat ass extrem wichteg - un déi prozedural Rechter vun de Leit ze goen?

Mir hunn zum Beispill en Amendement gestëmmt, datt just nach ee Juge unique an net méi dräi mateneen iwwert de Recours mussen décidéieren. Domat kënne mer d'Prozedur e gudden Deel beschleunegen. A wann de Juge een Doute huet, da geet et natierlech direkt eriwwer bei d'Cour. Wann een awer keen Doute huet, da gëtt et och keen esou een Appell.

Ech wëll dann nach dem Rapporteur Merci soen eng leschte Kéier fir seng gutt Aarbecht an och déi Diskussiounen, déi mer alleguerten an der Kommissioun gefouert hunn. Ech wëll och drun erënneren, et ass e puermol hei a selbstverständlech a Kontext bruecht ginn, datt jo nach de Projet 6775 am Familljeministère usteet. Et ass bedauert ginn, datt deen haut net matdiskutéiert ginn ass. Ech mengen, d'Ministesch, déi hei ass, bedauert dat bestëmmt och mat.

Do muss een awer dann derbäisoen, datt mer och do einfach dovun ofhängeg sinn, wéini datt d'Avisen erakommen. A wann d'Avisen net zur Zäit erakommen, da kënne mer leider Gottes dat net zesummen diskutéieren. Dat kann ee bedaueren. Do kann een och elo probéieren, e politesche Fait draus ze maachen; dat bedaueren ech dann. Ech sinn op alle Fall frou, datt mer dee Projet dann d'nächst Woch hei kënnen debattéieren an datt mer dann déi zwee Projeten zwar net zäitgläich, mä awer trotzdeem mat enger Woch Ënnerscheed hei an d'Chamber wäerte kréien.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Adam *(déi gréng)*.- An, wéi gesot, domadder bréngen ech och den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Projet de loi.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci dem Här Adam. D'Wuert huet direkt den Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, och mir wëllen dem Här Angel an all senge Mataarbechter en häerzleche Merci soe fir ganz vill Aarbecht, déi an deene leschte Méint a Woche geleescht ginn ass an engem ganz komplizéierte Gesetz. A mir si frou, fir dat hei op esou enger gudder Basis kënnen ze diskutéieren.

D'Asylfroe sinn natierlech wichteg a ganz sensibel. Et geet ëm humanitär Froen, ëm Mënscherechter, et geet ëm d'Anhale vun internationale Verflichtungen op där enger Säit, wat mer alles musse ganz eescht huelen, an op där anerer Säit ass et och kloer, datt mussen och d'Interessie vum Lëtzebuerger Land an dëser Diskussioun gewaart sinn.

Et gëllt also, do e Wee ze fannen, wou mer kënnen op där enger Säit sécher sinn, datt all déi Dispositiounen, déi mer huelen, fir Leit bei eis wëllkomm ze heeschen, och respektéiert ginn an net mëssbraucht ginn, an op där ane-

rer Säit deenen humanitäre Verflichtunge gerecht ze ginn, déi mer ouni Zweifel hunn.

Ech mengen, mir kënnen als Lëtzebuerger ganz houfreg sinn op dat, wat bis elo an där Hisiicht geleescht ginn ass. Mir hu ganz vill, prozentual, proportional zu anere Länner, enorm vill Leit bis elo scho bei eis opgeholl. Mir bidden eng Qualitéit och vum rechtleche Kader an och vun Infrastrukturen, esou gutt wéi et ebe geet, wou ganz vill Leit sech bénévole engagéieren, fir hinnen ze hëllefen. Alles dat ass sécher ganz positiv. Lëtzebuerg befënnt sech do an engem Spëtzepeloton vun der internationaler Solidaritéit! A mir kënne sécher houfreg op dat sinn, wat bis elo vu ville Leit hei am Land geleescht ginn ass, fir deenen ze hëllefen, déi selwer Hëllef heihinner siche kommen.

Dat Gesetz, wat mer haut diskutéieren, bréngt eng Rei prozedural Änderungen, vun deenen der och vill an déi Richtung ginn, wéi d'ADR se ëmmer gefrot huet: méi straff Prozeduren, heiansdo och e bësse méi genee gekuckt. Dat si Saachen, déi mer kënne begréissen.

Awer trotzdeem musse mer eis froen: Passt dëst Gesetz an déi gesamteuropäesch politesch Landschaft vum Ableck? Ass et der internationaler Situatioun am Asylberäich ugepasst? Dat si Froen, déi mer eis solle stellen, wa mer elo an d'Detaildiskussioun ginn. Mä loosst mech vläicht eng Klammer opmaachen, ier mer an déi Diskussioun eraginn, well verschidde Leit historesch Vergläicher gezunn hunn.

Et ass sécher wouer, datt Lëtzebuerger och ausgewandert sinn aus ekonomesche Grënn am 19. Jorhonnert. Mä et muss ee betounen, datt dat eng Awanderung an Amerika war deemools, déi gewënscht war! Eng legal Awanderung an Amerika. Europa huet awer net e System gehat, fir eng legal Awanderung, ausser der Blue card, vun deene Leit, déi aus deene Regioune kommen. Et ass eng aner Situatioun.

An och am Zweete Weltkrich si vill jonk Lëtzebuerger fortgaangen, mat Passeuren iwwert d'Grenz a si hu sech gemellt an d'Brigade Piron, fir kënnen ze kämpfe fir d'Fräiheet vun hirem Land. Si sinn erëmkomm, no der Landung, mat der Landung an der Normandie. An no der Landung an der Normandie, fir fir d'Fräiheet vun dësem Land ze kämpfen!

A wann een déi Vergläicher kuckt, dann, denken ech, wär et och normal, datt Leit, déi aus Syrien oder aus dem Irak kommen, och vläicht géifen dee Schratt maachen, fir ze soen: Hei, mir wëlle kämpfe géint déi Leit, déi an eisem Land, wéi den IS, eis Leit ënnerjochen, eis Familljen ënnerjochen, eis Stied zerstéieren. Wéi kënne mir kämpfen, fir eist eegent Land erëm fräizemaachen, esou wéi d'Lëtzebuerger et gemaach hunn am Zweete Weltkrich?

Déi legal Basis vun där Direktiv, déi mer elo hei ëmsetzen, dat ass den Artikel 78 vum Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne. An et ass derwäert, en ze kucken, well et gouf an Europa eng Diskussioun, ob soll den Artikel 78 oder 79 geholl ginn, fir mat deem Phenomeen ëmzegoen, dee mer kennen. Dat ass eng wichteg Differenz! Well vill Länner ware fir den Artikel 79, dee schwätzt iwwert d'Immigratioun. An den Artikel 78 schwätzt iwwer Asyl a Protektioun. Et ass also eng politesch aner Analys, déi hei geholl gëtt.

An et ass eben elo décidéiert ginn oder gewielt gi vun deene Länner, déi am Conseil zesumme waren, fir den Artikel 78 als juristesch Basis ze huelen. Mä den Artikel 78, deen ënnerscheet nach tëschent dräi Kategorië vu Leit: Den Asyl - wou rechtlech Statutte sinn -, d'Protection subsidiaire an d'Protection temporaire.

Dat ass fir eis als ADR wichteg, well mer ëmmer gesot hunn, mir musse genee kucken, wien aus wéi enge Grënn an Europa kënnt. A mir kënnen net jiddereen d'nämlecht behandelen. Ee Mënsch, dee Recht op Asyl huet, ass een, deen individuell verfollegt gëtt. E Mënsch, dee viru Krich fortleeft, deen huet Recht op eng aner Form vu Protektioun. An een, deen aus ekonomesche Grënn kënnt, dee kann eben hei net opgeholl ginn, well en déi legal Konditiounen dofir net erfëllt.

An déi Ënnerscheeder, déi an deem Artikel 78 vun deem Traité virgesi sinn, déi ginn an där Direktiv awer schonn opgehuewen. Den Asyl an d'Protection subsidiaire ginn zesummegefaasst an eng Protection internationale. An do derniewent gëtt et nach eng Protection temporaire, op déi ech nach ze schwätze kommen.

Eng gemeinsam Asylpolitik, dat ass u sech e federale Gedanken, wann een dat gär hätt. An dat kann nëmme fonctionnéieren, wann zwou Grondkonditiounen erfëllt sinn. Déi Éischt ass gemeinsam kontrolléiert Baussegrenzen. An déi Zweet ass e gemeinsamen Asylregimm, fir den „asylum shopping" an deene verschiddene Länner ze verhënneren.

Mä et ass duerch eng däitsch Décisioun - hei ass d'Madamm Merkel gelueft ginn -, mä et ass duerch eng Décisioun vun der däitscher Regierung, eng unilateral, datt den europäesche Rechtssystem ausser Kraaft gesat gouf, deen dat erméiglecht hätt, fir eng gemeinsam Asylpolitik anzeféieren, näämlech d'Schengen- an d'Dublin-Dispositiounen.

Mir hunn haut an Europa eng Situatioun, wou den Zuchverkéier tëschent Däitschland an Éisträich net méi fonctionnéiert, de Schëffsverkéier tëschent Dänemark a Schweden net méi. Wien hätt dat geduecht nach virun e puer Joer, datt mer an eng Situatioun komme vun esou engem Zoustand op eise Grenzen, an datt d'Mësstrauen an Europa esou gewuess ass, datt mer haut schwätze vu Grief, déi mer vläicht net méi opgefëllt kréien an Europa. An dat ass geschitt duerch d'Décisioun vun enger Regierung! A loosse mer dat dach net vergiessen an där Diskussioun.

Mir kënnen net elo de Polen oder de Slowaken oder den Ungare virwerfen, datt se rechtlech Méiglechkeeten notzen, déi se am Vertrag hunn, e Recours virum Europäesche Geriichtshaff, an op där anerer Säit net kritiséieren, datt ee Land awer, wat dat Ganzt verursaacht huet, fir dat dann hei praktesch als Land vum Joer ze deklaréieren, well et eis an déi Situatioun eramanövréiert huet.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Dat geet net!

Mir haten abenteuerlech Interpretatioune vu verschiddene Prinzipien an Europa. An dat, wat gemaach ginn ass - d'Zäit feelt mer, fir an déi Diskussioun eranzegoen -, mä alles, wat an deene leschte Méint geschitt ass, och ënner Lëtzebuerger Présidence, näischt dovunner fonctionnéiert!

Déi Iddi, fir 50.000 Plazen um Balkan ze maachen: kee Suivi! Déi Iddi, fir obligatoresch Quoten an Europa als laangfristeg Léisung anzeféieren, fonctionnéiert net, well eng ganz Rei Länner, géint déi och gestëmmt ginn ass herno, plus Polen, elo och nach plus Lettland, dat net wëllen. Well et en Intérêt vital ass, firwat se net wëlle matmaachen, an hiren Aen. An dofir kann een et och net géint se duerchsetzen. D'Relokaliséierung vun esou vill Dausende vu Leit ass iwwerhaapt kee Succès! Bis elo sinn e puer honnert Leit relokaliséiert ginn.

An deene Konditiounen ass et dach e bëssen illusoresch, fir elo ze soen, mir mussen elo hei eng Direktiv ëmsetze vun deem... An dat ass elo dat Wichtegt: Den Här Angel a sengem Rapport selwer seet, d'Regierung an der Analys selwer seet, datt se dépasséiert ass duerch d'Evenementer. Et sinn Direktive vun 2013, déi mer elo sollen ëmsetzen, woubäi am Här Angel sengem Rapport wuertwiertlech steet, an ech zitéieren: «(...) que les directives de 2013 sont déjà dépassées par les événements». Dat heescht mir wëllen hei mordicus eppes an eis Gesetzgebung ëmsetzen, wat iwwerhaapt kenger Realitéit an Europa méi entsprécht!

Den Här Angel schreift a sengem Rapport, a mir kënnen em nëmme recht ginn: «Finalement, la volonté politique d'honorer les obligations qui découlent du cadre juridique européen en place n'est pas la même dans tous les États membres.» Dat ass nach héiflech ausgedréckt.

Mir sinn an engem Zoustand, wou d'Asylpolitik, niewent der Europolitik, niewent institutionelle Froen, niewent der Relatioun mat Russland an anere baussepolitesche Froen, derbäi ass, e Gruef duerch dës Europäesch Unioun ze zéien, deen eisen nationalen Interessien net entsprécht.

Hu mir en Interessi drun als Lëtzebuerg, och als Présidence, dat nach weider ze verdéiwen? Oder musse mer net op eng Linn goen, wou mer eng Asylpolitik bedreiwen, wou mer probéieren, e Konsens an Europa hierzestellen, amplaz anere moralesch Lektiounen ze maachen? Well mer drop ugewise sinn, datt déi Europäesch Unioun och muer nach existéiert an och muer nach fonctionnéiert!

Kënne mer der Türkei nolafen, fir do Konzessiounen ze maachen, déi laangfristeg net an eisem Interessi sinn? Datt elo de Migratiounshiewel genotzt gëtt, fir datt mer Bäitrëttsverhandlunge mat der Türkei opgezwonge kréien, op jidde Fall eng Accélératioun zu deene Verhandlungen opgezwonge kréien,...

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- ...dat ass alles net am Sënn, weder vun der Europäescher Unioun nach vun eis!

An da muss een och kucken - ech hunn den Här Angel zitéiert, dee jo seet, u sech ass dat schonn dépasséiert, wat mer hei maachen -, mä da muss ee wëssen, datt mer mat deem neien Instrument, mat deem neie Gesetz, wat mer elo hei sollen unhuelen, eng Méiglechkeet aus der Hand ginn, déi mer bis elo haten, näämlech iwwer e Règlement grand-ducal e Régime de protection temporaire anzeféieren. Déi Méiglechkeet gëtt et an dësem Gesetz net méi. Also verléiere mer nees ee Stéck vu Souveränitéit. An Dir wësst, datt d'ADR esou eppes ni ka guttheeschen!

An da kënnt nach derbäi, datt dës Regierung an enger Antwert op eng Question parlementaire iwwerhaapt de Sënn vum Régime de protection temporaire a Fro gestallt huet. Ech kann dat vläicht kuerz zitéieren. Et ass elo d'Regierung, déi schwätzt: „Et stellt sech och d'Fro, ob d'Aféierung vun engem (nationalen oder europäeschen) Regimm fir d'Protection temporaire wierklech eng Valeur ajoutée hätt. Als Éischt misst definéiert ginn (...)" an esou weider an esou virun.

Do muss een awer wëssen, e ganzt Kapitel an deem Gesetz, wat mer haut hei stëmmen, geet iwwert dee Régime de protection temporaire. Zwielef Artikele ginn iwwer e Régime de protection temporaire, wou d'Regierung selwer seet, si freet sech, ob dat iwwerhaapt e Sënn huet! Dat heescht, mir sinn an engem Exercice, wann ech dat hei wëll kuerz zesummefaassen, wou d'Regierung an de Rapporteur eis soen, d'Situatioun entsprécht net méi deem, wat mer hei wëllen aféieren.

Wou mer, wa mer weiderginn an deem Asylregimm vun haut, géint d'Interessie vun enger solidarescher Europäescher Unioun verstoussen! Ech wëll net elo argumentéieren, dofir feelt mer d'Zäit, wéi e Land sech wéi verhält. Mä eisen Interessi als Lëtzebuerg ass ni, déi Europäesch Unioun auserneenzedividéieren, mä Kompromësser ze sichen an zesummenzehalen.

A schlussendlech stelle mer fest, datt ganz Voleten, grouss Volete vun engem Gesetz, wat mer haut hei wëllen adaptéieren, iwwerhaapt souguer den Zweifel vun der Regierung ervirruffen, ob et iergendee Sënn mécht, dat ze maachen.

Ech gesinn, Här President, wann d'Auer stëmmt - ass dat richteg? -, datt ech muss...

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Dir sidd am roude Beräich, wat ganz exceptionnel ass.

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Dat ass och net meng politesch Linn, dofir wëll ech séier do eraus.

Also, fir zréck an de rout-wäiss-bloe Beräich ze kommen...

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Dir hutt awer net vill Zäit!

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Neen, ech hunn net vill Zäit. Mä ech wëll awer hei nach eng Bemierkung maachen, dat ass, datt mer keng Eent-zu-Eent-Ëmsetzung vun där Direktiv maachen, mä datt mer vill Largessen hei hunn, wou mer eis och froen, ob se justifiéiert sinn.

Wat geschitt mat deene Leit, déi an d'Land kommen an hir Identitéit net deklaréieren oder sech net kënnen ausweisen? Mir hunn déi Méiglechkeet, se an eng Rétentioun ze setzen. Wär et net - no deenen terroristeschen Attacken, déi mer kannt hunn elo zu Paräis - néideg, dat méi systematesch ze maachen?

An esou stelle sech eng ganz Rei Froen, vu sécherheetsrelevante Froen oder vu prozedurale Froen, op déi ech elo leider net méi kann agoen, mä wou mir an der Konklusioun soen, mir kënnen et net matstëmmen.

Mir sinn och fir en Asylregimm, deen humanitär an international Verflichtunge respektéiert. Dat schëlle mer eis alleguer. Awer mir hätte gär e realistescht Gesetz. E realistescht Gesetz, wat net eng Fiktioun ass, wéi mer dat hei elo aféieren. A mir wëlle virun allem eng Politik maachen an engem Mooss, déi et erlaabt, Europa zesummenzehalen an et net ze dividéieren!

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Leschten ageschriwwene Riedner ass den Här David Wagner.

M. David Wagner *(déi Lénk)*.- Merci, Här President. Ier mer iwwerhaapt zum Fong vun der Saach kommen, muss een awer ëmmerhin eng Saach kloerstellen: Mir schwätzen hei net iwwer Krimineller, mir schwätzen och net iwwer Delinquenten. Mir schwätzen iwwer Leit, déi zwar an enger Situatioun sinn, déi juristesch an/oder administrativ kann delikat sinn, mä si hu kengem hei am Land eppes ugedoen!

Ech mengen, datt et wichteg ass, dat kloerzestellen, fir sech gutt an d'Haut vun deene Leit ze versetzen. Eng Situatioun, an déi vläicht jidderee vun eis och nach eng Kéier kéint geroden. Misär ass ëmmer eppes Abstraktes, bis ee selwer betraff ass!

Et ass mer elo grad agefall, virun e puer Joren ass e Film gelaf am Utopia op enger Soirée, e senegalesesche Film, en Anticipatiounsfilm, dee sech an enger noer Zukunft ofspillt, wou Europa veraarmt ass - dofir ass et keng Science Fiction, mä Anticipatioun -, wou immens vill Europäer mussen an Afrika flüchten. An der Tëschenzäit ass Afrika e räiche Kontinent. A si ginn esou behandelt, esou no eise Kritären, wéi mir haut déi Leit behandelen. An et geet engem e bëssen ënnert d'Haut, well komescherweis, wann een dann dat gesäit, wéi ëmgaange gëtt mat Leit vun eisem Kontinent, da kann een dat vläicht nach besser verstoen, wéi dat ofleeft. E ganz interessante Film, ech hu leider den Numm vergiess. Mä ech mengen, esou Saachen dierft een ni vergiessen.

Dat heescht, mir wäerten elo iwwer Leit schwätzen, déi versichen, hiert Liewen nei unzefänken oder wéinstens weiderzeféieren an déi duerno mat Aspäre konfrontéiert ginn, mat elektronesche Bracelete konfrontéiert ginn, mat Interrogatoiren, mat medezinneschen Inspektiounen, mat Fouilles corporelles, heiansdo dann eben och mat Zréckféieren an e Land, wat se verloosse wollten aus gudde Grënn. Well wann ee bereet ass, dee ganze Parcours du combattant matzemaachen an och déi Humiliatioune matzemaachen, dann huet een ëmmer gutt Grënn, fir e Land e verloossen!

Et ass wichteg, déi Realitéit ze ënnersträichen, well d'Tendenz an Europa, souwuel op EU-Niveau wéi och um Niveau vun de Memberstaten, ass déi, fir den Demandeur d'asile prioritär als eng suspekt Persoun ze betruechten.

Awer elo erëm zréck zum Projet de loi. Et gëtt hei zu Lëtzebuerg Leit, déi den Terrain kennen, déi all Dag mat Flüchtlingen ze dinn hunn an déi sech ënner anerem och an dem Collectif réfugiés regruppéiert hunn. Déi sinn och, wéi dat virdru gesot gouf, vun der Kommissioun empfaange ginn, fir en Échange de vues ze hunn. Si hunn och fundéiert Avisen ofginn, déi och dann oft vum Statsrot gedeelt goufen oder vun der Commission consultative des droits de l'Homme oder och nach vun der Commission nationale pour la protection des données.

Si hunn natierlech ausdrécklech begréisst, datt si déi Méiglechkeet haten, matzeschwätzen, wat u sech jo och eng Selbstverständlechkeet misst sinn. A si hunn, wéi gesot, eng ganz Rei vu Recommandatiounen ofginn.

Et muss een awer feststellen, datt u sech quasi keng Recommandatioun ugeholl ginn ass. An ech mengen och net, obwuel se sech vläicht gefreet hunn, kënne matzeschwätzen, datt se „very amused" sinn, fir am Regierungsjargon ze schwätzen, iwwert d'Resultat vum Projet de loi.

Et goufen heiansdo komesch Argumenter an den Diskussiounen avancéiert. E Beispill war, an et ass mir nach ëmmer net kloer, et ass vläicht en Detail, mä et seet eppes aus, dat ass, souwuel de Statsrot wéi och de Collectif réfugiés hu virgeschloen, datt zum Beispill dee Saz am Artikel 11, dee seet, datt en Demandeur d'Recht huet, à ses frais, en Affekot ze consultéieren, wat seng Demande de protection internationale ugeet, si hu virgeschloen, dat erauszehuelen. Et gëtt awer Artikelen, anerer, déi natierlech preziséieren, datt dem Demandeur dës Hëllef am Kader vun der Assistance judiciaire souwisou, datt dat Recht him zousteet.

D'Regierung awer wollt iergendwéi dee Passus partout net änneren, well se argumentéiert huet, dat wier u sech jo nach e Recht derbäi, wat den Demandeur géif kréien, nieft der Assistance judiciaire. Dat ass awer eng komesch Logik, well och ouni dës Prezisioun ass dat weiderhin e Recht vun engem Demandeur!

An, ech mengen, do ass de Problem eben deen, datt mer e Flou schafen an enger scho relativ komplexer Matière. An ech verstinn einfach net, firwat muss e Recht preziséiert ginn, wat et souwisou gëtt. Obwuel. A wat souguer nach kéint dozou féieren, datt u sech dat Recht verwässert kéint ginn. Zemools wann ee weess, datt d'Assistance judiciaire net honnertprozenteg jo och normalerweis zougestane gëtt. Well dat muss jo och nach aviséiert ginn. Bon, et hunn och souwisou vill Leit an der Kommissioun dat komesch fonnt. Trotzdeem ass et dran.

Komescherweis awer duerno, wann de Statsrot awer freet, datt d'Gesetz festschreift, datt d'Iwwersetzunge vun Dokumenter rembourséiert solle ginn, do verweist d'Regierung op d'Assistance judiciaire a mengt, et wier net néideg, et dranzeschreiwen.

Wa mer scho bei der Assistance judiciaire sinn, d'Aide judicaire gëllt jo och fir den Appell an och fir de Recours bei engem Placement en rétention. De Problem ass deen, datt d'Aide kann ofgeleent ginn, wann de Recours keng Perspec-

tive de succès tangible huet. Dat géif zum Beispill dann och de Bâtonnier décidéieren.

Dës Affären, wéi mer wëssen, si fir Affekoten oft mat vill Aarbecht verbonnen, awer och mat enger äusserst, oder relativ moderater finanzieller Entlaaschtung (veuillez lire: Entschädigung). An do wäert schonn deen een oder deen anere sech et zweemol iwwerleeën, wéi vill Energie hien an esou eng Demande de recours wäert investéieren. A souwisou verstéisst och dës Dispositioun géint Dispositioune vum Europäesche Mënschegeriichtshaff.

Eng äänlech komesch Argumentatioun gouf och benotzt bei der Rétentioun, also dem Fräiheetsentzuch vu Mineuren, eppes wat och géint d'UN-Konventioun fir Kannerrechter verstéisst. D'Regierung besteet mordicus dorobber, datt d'Rétention bäibehale gëtt an argumentéiert - wéi dat zwar och gesot ginn ass, mä a mengen Ae fadenscheineg -, datt een ënnert dëser Rétentioun natierlech net onbedéngt de Centre de rétention versteet, mä och zum Beispill eng Assignation à domicile oder e Foyer.

Weiderhi wëllt d'Regierung dru festhalen, am Fall wou an nächster Zäit awer och vläicht e Centre de rétention fir Mineure kéint geschafe ginn. Ech wollt awer och nach ënnersträichen, datt schlussendlech d'Gesetz et nach ëmmer erlaabt, datt e Mënsch bis zwielef Joer jo kann a Rétentioun gesat ginn an och, niewebäi gesot, wat d'Kautioun ubelaangt, do gouf och scho kritiséiert, datt se maximal 5.000 Euro kann hunn, obwuel aner Länner op 500 Euro sinn an aner Länner och aner Systemer hunn.

Dëse Projet, dee kritiséiert och d'Droits de la défense, datt déi kéinte fir den Demandeur geschwächt ginn. Engersäits gëtt ënnerstrach, datt de Minister d'Rechter vun der Défense muss garantéieren, also datt den Affekot all d'Informatioune soll matgedeelt kréien. An duerno gëtt alles verwässert, andeems geschwat gëtt vun Exceptiounen, wann et ëm d'Sécurité nationale geet oder wann d'Informatioune préjudiciabel wieren, fir d'Enquête iwwert d'Demande.

Schwéier ass och nozevollzéien, wat de Projet de loi mengt, wann e seet, datt en Demandeur eng Autorisation de séjour kritt, wann en hei zënter véier Joer scolariséiert ass, oder méi genau, wéi et esou schéin heescht: «lorsqu'il a suivi de façon continue une scolarité avec succès». Dat wier en Integratiounsfacteur.

Wat heescht dat iwwerhaapt, eng Scolarité avec succès? Heescht dat, also ech kenne vill Leit, an ech war och an deem Fall, datt, wann een e puer Datzen huet heiansdo, da wier een u sech schlecht integréiert? Ech weess net, wat dat heescht! Dat ass Knätschgummi. An ech weess net, wou den Zesummenhang mat enger Integratioun do soll sinn. A souwisou, iwwer Integratioun misst een och eng Kéier diskutéieren, wat een dorënner versteet!

Ech wéilt awer och nach iwwert d'Notioun vum Pays d'origine sûr schwätzen. Dat ass natierlech eng Prärogativ vun de Memberstaten. Mä et gëtt jo elo eng Lëscht ausgeschafft op EU-Niveau. Mir wëssen natierlech, datt dat e Filter ass, datt dat net déi absolutt Konditioun fir eng Procédure accélérée ass. Mä natierlech hänkt et dovunner of, wéi de Raster vun deem Filter ausgesäit. An ech kann lech soen, an der Realitéit kann dat ganz aneschters ausgesinn!

Virun eelef, zwielef Joer hate mir eng Kéier dee Fall hei vun enger Famill, déi russofon war, déi vun der Krim koum - deemools war d'Krim nach russesch -, an déi Famill, déi ass drangsaléiert ginn.

Plusieurs voix.- Ukrainesch!

M. David Wagner *(déi Lénk)*.- Ukrainesch, pardon! Wat e Lapsus!

(Interruptions et hilarité)

An d'Ukrain ass e Pays d'origine sûr. Déi Famill ass awer drangsaléiert gi vun tatareschen Organisatiounen, déi hir Haiser verbrannt hunn an esou weider. A wann déi russesch Famill, russofon Famill net déi richteg Hëllef kritt hätt vu gewësse Leit, déi mat onkonventionelle Methoden hu misse schaffen, da wier se erëm zréckgeschéckt ginn op d'Krim. An ech kann lech soen, déi waren terroriséiert. Glécklecherweis ass dat gaangen. Dat heescht, den Arbitraire, an der Realitéit kann een e Gesetz hunn, mä an der Realitéit kann den Arbitraire administratif eng ganz aner Roll spillen a wierklech ganz grouss Problemer schafen.

An et muss ee sech och Suerge maachen, wa weiderhin d'Türkei - ech weess, datt den Här Ausseminister dat keng ganz gutt Iddi fënnt, zu Recht -, mä wann d'Türkei och kéint als Pays d'origine sûr ugesi ginn, wa mer wëssen, wéi d'Situatioun sech esou dramatesch degradéiert ënnert dem Här Erdoğan. Dofir mengen ech, datt souwisou déi Notioun vum séchere Stat, déi muss einfach fale gelooss ginn.

Et ass de Problem en général mat deem Projet, datt selbstverständlech e puer Avancéeën do sinn. Ech kann net drop agoen, ech si scho bal um Enn vu menger Riedezäit ukomm.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Jo, Dir sidd schonn driwwer.

M. David Wagner *(déi Lénk)*.- Jo! Mä datt de Problem ass, datt dann och vill Réckschrëtt dorunner gekoppelt ginn. An ech mengen, ech muss elo e puer Saachen iwwersprangen. Ech mengen, dat ass de ganze Problem vun dëser Gesetzgebung.

Mir wiere frou gewiescht, Här President, wa mer dëse Projet de loi hätte kënne matdroen. Mir kënnen dat net, well mer summa summarum mengen, datt dee Projet a Wierklechkeet kee Fortschrëtt duerstellt an u sech a Wierklechkeet d'EU-Doctrine (veuillez lire: d'EU-Direktiv) vun enger äusserst restriktiver a suspekter Approche ausgeet. A mir hunn dat jo och esou iwwerholl.

Natierlech kann ee soen, den Haut Commissariat pour les réfugiés, dee ganz diplomatesch seet, jo, dee Projet de loi, dat ass eng Volontéit vun der Regierung, déi an eng richteg Richtung géif goen an esou weider. Dat sinn 49 Säiten. Et kann een net alles virliesen, mä do gi ganz vill Saachen op eng ganz aner Aart a Weis analyséiert an deem Avis och do. Ech mengen, et hätt ee misse vill méi op d'Avise justement lauschtere vun de Leit vum Terrain. Wann et ëm d'Finanzgesetzer geet, da gëtt gelauschtert op de Finanzmilieu. Wann et ëm Demandeur-d'asilë geet, dann op eemol gëtt net esou richteg op déi Leit gelauschtert, déi wierklech eppes domadder ze dinn hunn.

Ech soen lech Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Domat wäre mer um Enn vun der allgemenger Diskussioun ukomm. D'Wuert huet elo den Ausseminister, den Här Jean Asselborn.

Prise de position du Gouvernement

M. Jean Asselborn, *Ministre de l'Immigration et de l'Asile*.- Merci, Här President. Fir d'Éischt wéilt ech e grousse Merci soen un de Marc Angel fir seng Aarbecht an och u jiddwereen, deen de Mëtteg intervenéiert huet. An ech mengen, dass Der mech dovunner befreit, fir alles ze widderhuelen.

Et geet bei deem Projet hei och ëm d'Ëmsetzung vun enger Direktiv. An ech mengen net, dass dat hei eppes wier, wat eis géif blockéieren an der Praxis, wou mer elo konfrontéiert si mat enger vill méi massiver Migratioun. Just de Contraire! An ech mengen, de Statsrot huet dat richteg gesinn - dee gesäit jo och heiansdo alles richteg. E schreift näämlech: «constitue un progrès indéniable par rapport à la directive „procédure" de 2005». Ech mengen, dat ass just dat, wat een dozou muss soen. Dat ass déi allgemeng Opfaassung, wat d'Prozeduren ugeet.

Mir hu fënnef Joer heirunner geschafft. Ech géif soen, dass, Här President, mer méi effikass musse sinn an dass mer eis virun allem op déi Leit fokusséiere mussen, déi wierklech och eise Schutz brauchen. Also Accélératioun vun de Prozeduren a Verbesserung vun de Rechter. Ech wëll dat net mentionnéieren. En Demandeur d'asile huet natierlech och Flichten. An dat gesi mer och um europäesche Plang, selbstverständlech och hei zu Lëtzebuerg.

Dir kennt déi Limitten, déi elo agebaut sinn: sechs Méint, 21 Méint maximal. Mir probéieren, do eist Bescht ze ginn. Dir wësst, dass och de Félix Braz, eise Justizminister, matgehollef huet, fir de Juge unique anzeféieren. Dat libéréiert, mengen ech, Kräften, déi kënnen agesat ginn, fir d'Prozeduren, net d'Prozeduren ze accéléréieren an deem Sënn (veuillez lire: fir d'Prozedure méi effikass ze gestalten), fir méi präsent ze sinn, fir méi Power ze hunn - wann ech esou däerf soen - an der Justiz, fir vläicht méi séier virunzekommen.

Ech wéilt och soen, dass de Moment duerch deen Afflux massif (veuillez lire: duerch deen Afflux massif marquéiert ass) an do wollt ech lech e puer Zuelen nennen.

(Brouhaha et coups de cloche de la présidence)

Jo?

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Neen, et ass net fir lech. Ech wëll nëmmen, Här Ausseminister, dass Der nogelauschtert kritt.

(Hilarité et brouhaha)

M. Jean Asselborn, *Ministre de l'Immigration et de l'Asile*.- Neen. Oh, mir sinn aner Saache gewinnt, Här President!

Ech wollt just soen, dass mer de Moment... Ech ginn lech déi puer Chifferen, well se vläicht nach net esou genannt gi sinn, an Dir gesitt dann och d'Differenz tëschent deene Leit, déi un eis Dier klappe kommen an déi am OLAI opgeholl gi bei der Madamm Corinne Cahen hire Servicer, an deenen, déi d'Demande bei eis stellen.

Also, wann Der elo de September huelt, si 600 Leit vum OLAI opgeholl ginn an et hunn der 374 eng Demande gestallt, sinn also an d'Direktioun vun der Immigratioun komm. Am Oktober waren et der 577 an et sinn der 381 bei eis an der Immigratioun passéiert. An am November waren et 809 Leit, déi opgeholl gi sinn zu Lëtzebuerg, an et sinn der 423, déi an der Immigratioun virstelleg gi sinn.

An all Land vun der Europäescher Unioun gëtt et en Décalage, deen ongeféier 24% ausmécht. Leit, déi also erakommen, mä net an d'Asylprozedur kommen. Mir mussen hei och elo soe bei deene Chifferen, dass et do och Décalagë gëtt. Et dauert heiansdo 14 Deeg, well eben deen Afflux esou massiv ass, ier se kënnen e Rendez-vous kréien. Mä trotzdeem, dat héiert een an Däitschland, et héiert een et a Schweden an an alle Länner, wann ech am Conseil sinn, dass net déi Zuel vu Mënschen, déi an d'Land erakommen, och der Zuel entsprécht, déi effektiv an d'Immigratioun ginn (veuillez lire: an d'Immigratioun ginn an eng Demande stellen).

Do sinn der, déi weiderginn, an et sinn der natierlech och, (veuillez lire: natierlech och, déi heibleiwen, ouni eng Demande ze stellen). An do musse mer versichen, och hei zu Lëtzebuerg déi Zuel op e Minimum ze reduzéieren, dass mer wëssen: Wien ass vum OLAI opgeholl ginn, wéi laang ass en hei am Land an, effektiv, stellt en eng Demande d'asile? Wann e keng Demande d'asile stellt, ech mengen, dann ass eng Konsequenz ze zéien.

Allerdéngs soen ech lech, dass och do, wat d'Retouren ugeet, fir deene Leit dann ze soen, dass se mussen heem- oder duer goen, wou se hierkomm sinn, wa se net Asyl bei eis sichen, wann dat Leit sinn aus Länner aus dem Maghreb zum Beispill oder aus Pakistan oder selbstverständlech och aus villen afrikanesche Länner, dass een do virun enger Barrière steet an eigentlech keng Décisioun kann huelen, well déi Länner keng Retouren ophuelen. Et sief dann, si gi fräiwëlleg zréck, an där Mënsche sinn do keng derbäi.

Bon, ech wollt och vläicht nach ganz kuerz soen, dass mer nach ëmmer Demandë kréien - nieft de Syrer, déi elo un éischter Stell sinn, Iraker un zweeter Stell an Afghanen un drëtter Stell - vum Balkan. Ech mengen, dass bis den August nach ëmmer déi grouss Majoritéit vun de Leit vum Balkan komm sinn. Dat ass natierlech elo net méi de Fall. Mä et sinn, wéi ech gesot hunn, d'Leit aus Syrien, aus dem Irak an de Moment och aus Afghanistan.

Mir kënnen och soen, wa mer elo d'Dauer e wéineg kucken, wéi laang dass esou eng Demande dauert, bis se ofgeschloss ass, natierlech cas par cas. Normalerweis bei der Procédure accélérée sinn et net méi wéi zwee Méint (veuillez lire: zwee Méint bis eng Décisioun geholl ginn ass), a bis zu fënnef Méint, wann - et gëtt jo nëmmen een - ee Recours gemaach gëtt. Bei deenen normale Fäll allerdéngs ass d'Moyenne 7,5 Méint. Bei enger negativer Décisioun 15 Méint. Mä do kann et mat de Recoursë bis 33 Méint daueren, bis d'Prozedur ofgeschloss ass.

Da wollt ech och nach soen, Här President, dass mer deeselwechte Problem hu wéi vill Länner. Wann ech Schweden huelen, déi hunn de Moment eng 60.000 mannerjäreg Leit, also Kanner, an hirem Land. Mir hunn hei zu Lëtzebuerg 77 esou Fäll. Dat waren der an deene Jore virdrun héchstens zwou Dosen. Also och dat hëlt zou. An dat ass natierlech och eng grouss Erausfuerderung fir déi Leit, déi Servicer, déi sech mussen ëm déi jonk Leit bekëmmeren.

Wann ech soen, jonk Leit, do hate mer - ech mengen, dat war virun engem Joer ongeféier - d'Décisioun geholl, dass mer als Regierung soen, déi Familljen, déi Kanner an der Schoul hunn an zënter véier Joer hei sinn, dass déi d'Recht hunn, wa se dat wëllen, wa se sech selbstverständlech och hei wëllen etabléieren, d'Elteren hei schaffe goen, sech hei och integréieren, wann ech dat esou däerf soen, dass déi kënnen am Land bleiwen, ënnert deene Konditiounen, déi ech elo genannt hunn. Dat sinn de Moment ongeféier 25 Familljen.

Ech mengen, do si Familljen derbäi - an ech war selwer an der Schoul - wou eigentlech déi ganz Famill (veuillez lire: wou d'Schicksal vun der ganzer Famill) op de Schëllere vun deene Kanner läit an déi eng grouss Responsabilitéit hunn och, déi Leit, also déi Kanner, déi an der Schoul sinn. Ech muss och soen, dass vill Professeren an och Direktere sech ganz staark do agesat hunn. An ech mengen, dass déi Décisioun, déi mer do geholl hunn, jo och eng Décisioun ass, déi sech an Zukunft net méi esou dacks presentéiere wäert, well mer jo elo d'Prozeduren accéléréieren. Dat sinn och virun allem Leit, déi 2010, 2011 ukomm sinn. An ech mengen, do maache mer eppes, wat effektiv eng mënschlech Approche ass.

Ech wëll awer och vläicht op dat, wat den Här Spautz iwwert d'Regulariséierung gesot huet, äntwerten. Ech mengen net, dass dat wierklech dee richtege Wee ass. Ech hat och verstanen, ech si jo net vill hei am Land an och net vill an der Chamber, mä wa mer eis begéinen, hunn ech ëmmer verstanen, dass d'CSV och derfir wier, dass déi Leit, déi déboutéiert sinn, esou séier wéi méiglech missten heemgoen.

Bon, ech respektéieren déi Propositioun. Ech wëll just un eppes erënneren. Mir hunn 2013 hei regulariséiert, dat sinn also elo eppes méi wéi zwee Joer. Deemools hu mer 550 Leit regulariséiert hei am Land. Dat ware Leit, déi illegal geschafft hunn, wou den zoustännege Minister Nicolas Schmit gesot huet, wann déi Leit sech mellen... Dat waren der 550, déi regulariséiert goufe virun eppes méi wéi zwee Joer. An ech mengen, dat war e Geste, dee kënne mer net all Joer widderhuelen. Dat bréngt et net.

Ech war e Méindeg zu Sarajevo am Kader vun der Europäescher, also vun eiser Présidence, an ech hunn och do ganz kloer vun deene Länner vum Balkan den Optrag kritt, dass d'Visafräiheet, déi si jo kritt hunn, alleguerten déi Länner, dass déi net däerf verdréit ginn an eng Fräiheet, fir, wa se se hunn, wéi all Mënsch, an Europa ze kommen, mat engem Schengen-Visa, fir dann heihinnerzekommen, normal mat engem Bus heihinnerzereesen an dann Asyl ze froen oder d'Protection internationale ze froen. Dat kann och à la longue, an dat seet net nëmme Lëtzebuerg, dat soe vill Länner, déi Dispositioun zum Fale bréngen!

80% vun de Leit, déi vum Balkan kommen, ginn an Däitschland. Vun den 20%, dem Rescht, sinn der ganz vill, déi an d'Benelux-Länner kommen. An duerfir géif ech mengen, dass dat net déi beschten Iddi elo wier. Dat maache mer net.

Mä wat mer maachen, dat ass déi Dispositioun, déi ech geholl hunn, an dass mer selbstverständlech och, well alleguerten hei am Land... Alleguer déi Länner vum Balkan sinn op der Lëscht vun de Pays sûrs, alleguer! Do waren Diskussiounen opkomm, dass een do misst agéieren um Niveau vum Benelux. Neen, déi sinn alleguerten drop. Ech wëll dem Claude Adam och äntwerten, dass de Mali op där Lëscht dropsteet an dass en awer 2013 erofgeholl ginn ass. An, ech mengen, dat war jo eng gutt Saach. Wat nach drop ass, ass d'Ukrain. Mä do maache mer et esou, dass alles, wat ze dinn huet mat dem Oste vun der Ukrain, dat hu mer net applizéiert als Pays sûr (veuillez lire: Mä do maache mer et esou, dass mer just den Oste vun der Ukrain net als Pays sûr considéréieren).

Voilà, Här President, elo kommen ech nach, fir et ganz séier ze maachen, zu eppes, wat d'Retouren ugeet. Bon, d'Retouren ass dat Schwieregst, wat een huet als zoustännege Minister, well do changéiert ee jo enger Famill oder souguer och de Kanner hiert Liewen. Bon. Mä mir preparéieren d'Leit, wa se déboutéiert sinn. An dat ass jo net eng Décisioun, déi de Minister hëlt mam Daum erop oder den Daum erof. Do gëtt eng Enquête gemaach, et gëtt eng Décisioun vun der Verwaltung geholl, an dann hunn d'Leit d'Méiglechkeet vum Recours. Awer wann de Riichter zum Schluss geschwat huet an et ass keng Ursaach do, dass de Minister dat net respektéiert, da mussen déi Familljen, da mussen déi Leit zréckgoen.

D'Zuelen, mengen ech, si vum Rapporteur genannt ginn. Et si ganz vill Leit, déi volontaire zréckginn, a mir mussen hiert volontäert Zréckgoen och encouragéieren. An duerfir géif ech elo och der Chamber hei soen, dass, wa Leit, wa Familljen déboutéiert sinn am Laf vum Joer, da kréie se d'Geleeënheet vun eise Servicer, dass se sech engagéieren, um Enn vum Schouljoer fräiwëlleg zréckzegoen. Da kënnen hir Kanner an der Schoul bleiwen, bis d'Schoul eriwwer ass, an da kënne se fräiwëlleg, wa se sech dann esou engagéiert hunn, zréckgoen.

Wann dat net de Fall ass, da musse mer natierlech och déi Dispositiounen ergräifen, déi noutwendeg sinn. An ech mengen, dat verstitt Der. Mir kënnen net deenen enge soen: „Okay, Dir sidd gutt Jongen a gutt Meedercher, Dir gitt fräiwëlleg.", a bei aneren, déi sech verdrécken, dass mer do dann iergendwéi duerch d'Fangere kucken.

Mir hunn et och elo esou gemaach, dass mer eng grouss Aktioun haten an der leschter grousser Vakanz, mat Hëllef och vun der Police, déi ganz vill do gehollef huet - dat ass leider esou an dat ass och keng agréabel Aarbecht fir si -, mä dass d'Leit sech gemellt hunn, fir zréck-

zegoen, an duerno erëm opgetaucht sinn, déi nämlecht, wann d'Schoul erëm ugaangen ass.

Do hu mer zesumme mat der Madamm Cahen, mam OLAI an och mat de Schoulen awer eng gemeinsam Linn fonnt. A wa mer dat heite maachen, dass déi Leit, déi Kanner, déi véier Joer hei sinn, (veuillez lire: déi véier Joer hei sinn, kënnen hei bleiwen, wann se wëllen), als Pendant, ech mengen, da versteet een och dat Engagement, wat mer hinne ginn, dass (veuillez lire: dass d'Kanner d'Schouljoer kënnen ofschléissen), wann d'Eltere géifen ënnerschreiwen a si géife sech engagéieren, fir dann, wann d'Schouljoer eriwwer ass, fräiwëlleg ze goen, wa se déboutéiert sinn, dass dat awer och kéint een Impuls ginn, fir dass mer méi fräiwëlleg Retoure kréien.

Ech schwätze virun allem hei vun de Leit vum Balkan. Mir däerfen hei keng Illusiounen hunn: An Afghanistan oder a Somalia oder an Eritrea, do geet kee fräiwëlleg zréck.

Sou. Här President, ech wollt nach eppes soen zu den Interpreten. Also, ech weess net, wou dat elo hierkënnt. Et sinn e puer Kolleegen, déi heibannen dovunner geschwat hunn. Ech héieren ëmmer nëmmen, dass d'Interprete genee dat erëmginn, wat d'Leit soen, an dass déi och dat tipptopp maachen ouni Problemer. Mir héieren ëmmer nëmmen, dass déi dat mat vill Engagement maachen an och ganz gutt maachen. Wann Der e konkrete Problem hutt bei den Interpreten, da musst Der eis dat soen! Mä ech héieren ëmmer nëmmen, dass dat gutt iwwert d'Bühn geet an och déi Leit, déi Interpretatioune maachen, scho ganz laang do derbäi sinn.

Dann, zum Regroupement familial, dat hat den Här Adam och gefrot. Also, et ass kloer, meng Ausso, ech mengen, do ass en Iertum, wat do geschitt ass am Ciné Cité. Also et ass esou, dass, wann ee Mineur hei zu Lëtzebuerg ass an en huet de Statut - e muss natierlech de Statut hunn - an e freet, dass seng Eltere kënne kommen, kann en dat froen ouni iergendeng Konditioun, fir dass d'Elteren och heihinnerkommen. Mir hunn eis och an der Regierung drop gëeenegt, dass mer just d'Famille nucléaire de Moment fir de Regroupement familial considéréieren.

Bon, elo hunn ech nach eppes hei stoen, dat hunn ech awer gesot. Elo vläicht nach zum Schluss. Dem Här Kartheiser, wéi ëmmer brillant an der Kritik, wollt ech just soen, Schengen, dat stëmmt, Schengen stëmmt! Wann d'Baussegrenzen net kontrolléiert ginn, wa mer déi net ënner Kontroll kréien, da brécht Schengen zesummen! Sou.

Wann Der awer elo kuckt, an do gëtt et Leit a verschiddene Länner, ech wëll Iech net ze no trieden, déi heiansdo an Ärer Logik iwwerleeën. Déi soen: „Schengen, jo, jo, jo!", mä zur gläicher Zäit si se an enger Logik, wou se bëtonnéieren, wou se just hir national Intérête gesinn. An dat ass déi bicephal Logik, déi geet do net op.

Däitschland kann ee kritiséieren. Mä stellt Iech just vir, Däitschland hätt agéiert wéi Ungarn! Stellt Iech dat nëmme just een Ament vir. Däitschland hätt zougemaach! Wat wier da geschitt um Balkan? Wat wier geschitt am Rescht vun Europa?

An duerfir, bei aller Berechtegung, fir Kritik unzebréngen, musse mer oppassen: Wann Däitschland anescht reagéiert hätt, ech weess net, da wier net nëmmen de Ruff vun Europa geschiedegt ginn, mä nach vill méi.

An duerfir, och mat Griichenland: Ech war elo mengen ech dräi-, véiermol a Griichenland an där Zäit - an de leschte sechs Méint -, och op den Inselen. Mä et war net méiglech an et ass och elo nach net méiglech, am Kader vun Dublin Leit zréckzeschécken a Griichenland. Dat musse mer akzeptéieren! Déi sinn total iwwerfuerdert, well dee griichesche Stat fonctionnéiert net wéi - loosse mer soen - den holländesche Stat, fir elo keen oder fir en neutralen ze nennen.

Dat ass esou. An duerfir kann een do wierklech Kritik ubréngen. Et kann een och vläicht an engem Gespréich soen: Dee Ruff, dee war vläicht ze staark. Mä dréint et eng Kéier ëm! Dréint et ëm! An ech mengen, da kéime mer net eraus, wann et ëmgedréint gewiescht wier.

An zum Schluss nach d'Türkei. Also an der Türkei sinn - an ech hunn et e puermol explizéiert an der Kommissioun, wou ech ëmmer frëndlech geruff ginn hei an d'Chamber -, an der Türkei sinn 300.000 syresch Flüchtlingen an de Lager zënter Joren a Joren. 300.000! Et liewen 2,2 Millioune Syrer elo an der Türkei. Et gëtt Stied wéi Kilis, do liewe méi Syrer wéi Türken: iwwer 100.000. Zu Istanbul eleng sinn 350.000 Syrer, an esou weider, an esou weider.

Dat heescht, déi Hëllef oder déi Zesummenaarbecht mat der Türkei ass fir eis essenziell: Ouni dass sech eppes an der Türkei ännert, ännert sech näischt un de Flüchtlingsstréim, ofgesinn dovun, dass mar een et géif fäerdegbréngen, de Krich a Syrien oder am Irak ze stoppen.

Duerfir: Déi dräi Milliarden, déi d'Türkei kritt, déi sinn net fir d'Türkei, mä déi si fir der Türkei ze hëllefen, dass se déi Millioune Leit, déi se huet aus Syrien, dass se deenen hire Kanner ka garantéieren, dass déi Aide médicale kréien, dass déi eventuell och an eng Schoul kommen, an dass wierklech och versicht gëtt mat där Hëllef, mat där psychologescher a politescher Hëllef, déi mer der Türkei ginn, dass mer dat net nëmme mat Suen ofdecken, mä dass mer och amstand sinn, vläicht méi wäit ze goen: Visa-Liberalisatioun - d'Konterpartie wäre Réckféierungen -, Artikel 17 (veuillez lire: Kapitel 17), do ass kee Problem, fir dann och dat Kapitel opzemaachen. An ech hunn déi grouss Éier - den nächste Méindeg, mengen ech -, dat nach ze maachen, fir dass déi Bäitrëttsverhandlunge mat der Türkei och kënne weidergoen.

Bleift natierlech - an de Muere war dat jo och, mengen ech, vu jiddwerengem...

(Interruption par la présidence)

Wat gelift? Ass et eriwwer?

(Affirmation)

Da paken ech an.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Neen, neen!

M. Jean Asselborn, *Ministre de l'Immigration et de l'Asile.*- Also ech wollt just soen, de Mueren... Dir hätt solle méi haart bimmelen!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech maachen dat ganz dezent. Et ass eng wichteg Diskussioun, dofir wollt ech Iech net esou abrupt ënnerbriechen.

M. Jean Asselborn, *Ministre de l'Immigration et de l'Asile.*- Neen, neen, ech si fäerdeg.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech wier frou, Här Minister, wann Der zur Konklusioun géift kommen.

M. Jean Asselborn, *Ministre de l'Immigration et de l'Asile.*- Ech wollt just soen, de Mueren, Här President, si mer eis an der Kommissioun och bewosst ginn, dass dee Clash tëschent Russland an der Türkei eppes immens Geféierleches ass an dass mer gutt berode sinn alleguer, och mir kleng Lëtzebuerger, do wou mer kënnen, ze versichen, d'Désescalade erbäizeféieren.

Merci villmools.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och dem Här Ausseminister. Domat wäre mer um Enn vun der Diskussioun ukomm a mir kënnen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6779 iwwergoen.

Ech wéilt Iech just drop opmierksam maachen, datt am Paragraf 1 vum Artikel 20 e materielle Feeler entstanen ass. Mir hunn do zweemol „de" amplaz eemol stoen. Et ass eng Erreur matérielle an déi gëtt mat dem Averständnis hoffentlech vun dem Statsrot - dovu ginn ech aus - redresséiert.

Wann Der domat d'accord sidd, kënne mer zum Vott iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6779 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen.

D'Ofstëmmung ass elo ofgeschloss an de Projet de loi ass mat 32 Jo-Stëmme bei 2 Nee-Stëmmen a 26 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Ont voté non: MM. Serge Urbany et David Wagner.

Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes (par Mme Nancy Arendt), Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis (par Mme Françoise Hetto-Gaasch), Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Marc Spautz) et Laurent Zeimet;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze ginn?

Plusieurs voix.- Jo!

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Neen!

(Hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech ginn dervun aus, dass dat och bei enger oder zwou oder dräi negative Stëmmen de Fall ass. Dann ass dat esou décidéiert. Ech soen Iech Merci.

Mir géifen dann zum nächste Punkt vun der Dagesuerdung iwwergoen. Dat ass haut de Mëtteg eng Orientéierungsdebatt iwwert d'Entwécklung vun der Palliativfleeg an iwwert de Bilan vum Euthanasiegesetz. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Mam Averständnis vun deene verschiddene Fraktiounen huet d'Wuert elo direkt d'Presidentin vun der Kommissioun, d'Madamm Cécile Hemmen, fir d'Presentatioun vun deenen zwee Rapporten. Merci.

3. Débat d'orientation sur le deuxième rapport relatif à l'application de la loi du 16 mars 2009 relative aux soins palliatifs et sur le troisième rapport de la Commission nationale de contrôle et d'évaluation de l'application de la loi sur l'euthanasie

Exposé

Mme Cécile Hemmen *(LSAP).*- Merci villmools. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt, dass ech mat engem klengen Extrait ufänke vun der Presentatioun vun 2012. An zwar hunn ech do gelies: „Mir wëllen a mir wäerten eis och an Zukunft a regelméissegen Ofstänn mat der Entwécklung a mat den Aussiichte vun der Palliativmedezinn hei zu Lëtzebuerg auserneesetzen, fir deene Mënschen an hiren essenziellen an elementare Besoinen an dësem essenziellen an elementar wichtege medezinnesche Beräich weider entgéintzekommen, d'Soinen auszebauen a weider Verbesserunge fir déi erauszeschloen, déi et am néidegste brauchen."

Deen Extrait, Dir Dammen an Dir Hären, ass dee vun der Presidentin vun der Gesondheetskommissioun, meng Prédécesseur, d'Madamm Lydia Mutsch, an dat war souzesoen hiert lescht Zitat an der Presentatioun vum Rapport 2012, deen éischte Rapport deemno vun deem Gesetz, vun deem mir dann och haut schwätzen.

Dat Gesetz, dat ass dat vum 16. Mäerz 2009. Ech wéilt Iech et nach eng Kéier kuerz an Erënnerung ruffen: Et huet mat der Organisatioun an der Prise en charge vun der Palliativfleeg eng Base légale geschafen, andeems jiddwerengem, deen an der sougenannter „phase avancée" oder awer an der „phase terminale" vun enger schwéierer oder enger onheelbarer Krankheet ass, den Accès zu de Soine soll doriwwer garantéiert ginn.

D'Gesetz huet och d'Soins palliatifs definéiert als „soins actifs continus, coordonnés et pluridisciplinaires", déi souwuel am Spidol, doheem oder awer och an enger Institutioun kënnen dispenséiert ginn. De Stat huet d'Responsabilitéit a puncto Formatioun fir d'Dokteren an och fir all déi aner Gesondheetsberuffer. Et sinn och verschidde Méiglechkeeten a puncto Sécurité sociale festgehale ginn, déi am Kader vun der Krankeversécherung kënne spillen, am Zesummenhang mat der Assurance dépendance an och, wat de Congé d'accompagnement ugeet, deen am Code du Travail verankert ass mat der Indemnitéit, déi à charge vun der Assurance maladie ass.

(Mme Simone Beissel prend la présidence)

2012, hunn ech Iech jo gesot, gouf et en éischte Rapport, dee sech op d'Applikatioun vun dësem Gesetz bezunn huet. An duerch déi dorop folgend Motioun vum Parlament gouf dunn deemools d'Regierung invitéiert, fir dëse Rapport ze vervollstännegen duerch eng weider Evaluatioun iwwert d'Organisatioun vun der Palliativfleeg zu Lëtzebuerg a wéi esou Unités de soins palliatifs solle fonctionnéieren, de Besoin um Niveau vum Personal grad ewéi d'Formatioun fir jiddwereen, dee Palliativmedezinn soll ausféieren.

D'Presentatioun vun dësem nächste Rapport sollt an engem Délai vun dräi Joer sinn, an et ass och gefrot ginn an där Motioun, dass esou séier wéi méiglech d'Reglement sollt ugeholl gi fir d'Formatioun vum Personal, esou wéi et och am Gesetz festgehale gouf. Och sollt d'Opportunitéit gekuckt ginn, fir eng Plattform ze schafen, wou all d'Akteuren aus dem Secteur sollte regruppéiert ginn, a weiderhi sollt och alles drugesat ginn, fir dass déi ganz palliativ Dimensioun am Gesondheetssecteur besser sollt unerkannt ginn.

Sou! Elo si mer dann 2015, a wéi gefrot a wéi versprach virun dräi Joer, kann ech Iech dann elo déi Punkte presentéieren, déi am zweete Rapport zesummegedroe goufen an der Zesummenaarbecht mat der Direktioun vun der Santé, dem Gesondheetsministère, dem Familljeministère, der Inspection générale vun der Sécurité sociale an och deemselwechte Ministère.

Wat elo d'Organisatioun vun der Offer vun de Soins palliatifs ugeet, esou gëtt et am Spidolsmilieu eng Capacitéit vun 49 Better, wat och den internationale Recommandatiounen entsprécht mat aacht bis zéng Better op 100.000 Awunner a wou een elo scho ka soen, dass souwuel d'Organisatioun wéi och de Fonctionnement vun den Unitéite vu Spidol zu Spidol verschidde sinn. Ze ernimme sinn zousätzlech nach dräi mobill Équippe fir esou Soins palliatifs bannent de Spideeler.

Dës Diversitéit vun der Offer gëtt et och am Extrahospitalier, wou allerdéngs d'Capacité d'accueil net ka chiffréiert ginn, laut dem Ministère de la Famille.

D'Offer vun de Soins palliatifs gëtt wuel vu pluridisziplinären Équippe garantéiert, esou wéi d'Gesetz dat och virgesinn huet, mä d'Zesummestellung an och d'Dotatioun vun den Équippen ass verschidden, jee no Prestataire. D'Kollaboratioun tëschent dem Secteur hospitalier an dem Secteur extrahospitalier, esou wéi d'Gesetz dat virschreift, ass de Modalitéiten tëschent dem Prestataire an de Bénéficiairen ënnerleeën a kann net objektiv dokumentéiert ginn.

D'Komplexitéit vun de Soinen, déi verschidde Patienten ausserhalb vun de Strukture musse kréien, stellen d'Personal och viru gréisser organisatoresch Problemer.

De Carnet de soins palliatifs, wou d'Form an de Contenu iwwer e Règlement grand-ducal vum 28. Abrëll 2009 definéiert goufen, erfëllt eigentlech och net esou richteg seng Missioun am Kader vun der Kollaboratioun, well hei éischter d'Prestatairen, d'Akten, d'Servicer an d'Medikatioun festgehale ginn, ouni awer de Plan de soins global hei anzeschléissen.

Opgrond vun dëse Feststellunge gëtt dann elo gefrot, dass d'Offer vun de Soins palliatifs iwwer e strukturéierte Réseau sollt lafen, fir d'Gestioun vun den diversen an de komplexe Fäll besser ze garantéieren. Gutt wier et, fir sech de Recommandatioune vun der European Association for Palliative Care unzeschléissen an en nationale Kader ze schafen, wou de Rôle an och d'Missioun preziséiert gi vun de verschiddene Spidolsstrukturen, den Institutiounen, wéi d'Maisons de soins, d'CIPAen, d'Réseauen, oder awer och am private Beräich vum Kranken.

Och sollten d'national Norme preziséiert ginn, déi op dës verschidde Strukturen applizéiert ginn, souwuel wat elo den Typ vu Soinen ugeet wéi och beim Personal mat hire Qualifikatiounen an hire Kompetenzen.

An zu gudder Lescht sollt awer och iwwert d'Konzept vum Carnet de soins palliatifs nogeduecht ginn.

Wat elo d'Bénéficiairen ugeet, esou ass dem Rapport ze enthuelen, dass de gréissten Deel vun de Patiente kriibskrank sinn. Do dernieft sinn et och Patienten, déi neuromuskulär Erkrankungen hunn oder awer ënner Demenz leiden.

Vu Juli 2009 bis Mäerz 2015 konnten ongefëir 4.400 Leit op d'Palliativfleeg zréckgräifen, dovunner gradesou vill Männer wéi Fraen, an dat iwwer eng duerchschnëttlech Dauer vun 52 Deeg iwwert d'Gesondheetskeess respektiv 46 Deeg iwwert d'Assurance dépendance, wou mer jo dann och kloer iwwert deene 35 Deeg leien, déi vum Gesetz hier virgesi sinn.

Wat d'Palliativfleeg bei de Kanner ugeet, esou gëtt et fir de Moment nach keng spezifesch Struktur, mä de Plan cancer 2014-2018 gesäit awer d'Kreatioun vun enger nationaler Oncologie pédiatrique vir, wou déi betraffe Kanner eng Prise en charge palliative kéinte kréien.

Ronn een Drëttel vun de Bénéficiairen hu keng Demande gemaach fir eng Ouverture de droit aux soins palliatifs, wéi d'Reglementatioun et eigentlech virgesäit. D'Ursaach heifir kéint déi schwéierfälleg Prozedur sinn oder/an d'Stigmatisatioun vun der Bezeechnung, dass et sech ëm eng Persoun en fin de vie handelt.

D'Käschten, déi vun der Assurance maladie, dépendance a Famillljeministère gedroe goufen,